



# KURIER WILEŃSKI

DZIENNIK NIEZALEŻNY

Rok założenia 1840

nr 21 (12804)

ŚRODA, 31 stycznia 1996 r.

cena 60 ct

## Prezydent Republiki Litewskiej DEKRET

### O zgłoszeniu Sejmowi Republiki Litewskiej wniosku o zwolnienie A. Šleževičiausa ze stanowiska premiera

1. Kierując się punktem 5 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej, zgłasza Sejmowi Republiki Litewskiej do zaaprobowania wniosek o zwolnienie Adolfa Šleževičiausa ze stanowiska premiera Republiki Litewskiej.
2. Proponuje Sejmowi Republiki Litewskiej rozpatrzenie tej kwestii 8 lutego 1996 r.
3. Niniejszy dekret nabiera mocy z dniem jego podpisania.

Prezydent Republiki  
Algirdas BRAZAUSKAS

Wilno, 29 stycznia 1996 r.  
Nr 823

## Prezydent Republiki Litewskiej DEKRET

### O dymisji ministra spraw wewnętrznych Republiki Litewskiej R. Vaitekūnasa

1. Kierując się punktem 7 artykułu 84 Konstytucji Republiki Litewskiej i uwzględniając prośbę ministra Romasisa Vaitekūnasa, przyjmuję dymisję ministra spraw wewnętrznych Republiki Litewskiej Romasisa VAITEKŪNASA.
2. Niniejszy dekret nabiera mocy z dniem jego podpisania.

Prezydent Republiki  
Algirdas BRAZAUSKAS

Wilno, 29 stycznia 1996 r.  
Nr 822

## Odezwa prezydenta Republiki Litewskiej

29 stycznia ELTA otrzymała odezwę prezydenta Republiki Litewskiej Algirdasa Brazauskasa do mieszkańców Litwy. Głosi ona:

Drozy mieszkańcy Litwy, dziś podpisałem dekret, w którym zgłaszam Sejmowi wniosek o zwolnienie premiera Adolfa Šleževičiausa z zajmowanego stanowiska. Chcąc dać jemu oraz Demokratycznej Partii Pracy Litwy, której przewodniczy, możliwość i czas na podjęcie samodzielnej decyzji, zaproponowałem rozpatrzyć tę kwestię w Sejmie 8 lutego br.

Była to niełatwa decyzja, która dożyła nie w ciągu jednego dnia. Zawszyko na niej postępowanie premiera w przededniu kryzysu bankowego, jaki niedawno spotkał Litwę.

Oczywiście, trudno jest zwolnić szefa rządu, który przez trzy lata pracował energicznie, wytrwale, zaangażowanie i rzetelnie, znacznie się przyczynił do tego, że gospodarka

litewska zaczęła się dźwigać. Niemniej na reputację mężów stanu najwyższej rangi nie może paść najmniejszy nawet cień.

Chcę powiedzieć mieszkańcom Litwy, że przewidziane przez rząd i Bank Litewski oraz uzgodnione z międzynarodowymi organizacjami finansowymi środki wznowienia działalności banków oraz ochrony interesów właścicieli oszczędności będą konsekwentnie wcielane w życie, niezależnie od tego, kto będzie kierował rządem. Nic nie zagraża normalnemu funkcjonowaniu instytucji władzy.

Osobno pragnę się zwrócić do członków Demokratycznej Partii Pracy Litwy. Trzy lata, które minęły po wyborach 1992 r., były niełatwymi latami, pełnymi sprzeczności, ale też owocnymi. Myślę, że z polityczną przecznością i tolerancją ocenicie powstałą sytuację" — głosi odezwa prezydenta.

## Prezydent wciąż jeszcze oczekuje, że premier sam złoży rezygnację

Prezydent Algirdas Brazauskas wciąż jeszcze oczekuje, że premier Adolfa Šleževičiausa do 8 lutego sam złoży podanie o dymisję.

Prezydent podpisał dekret, w którym zgłosił Sejmowi wniosek o zwolnienie Adolfa Šleževičiausa ze stanowiska premiera. Zaznaczył, że prezydent DPPL (sam A. Šleževičiaus do 8 lutego mogą się zdecydować, rozważyć inne warianty.

Na pytanie dziennikarzy, jakie są możliwe inne warianty, prezydent odpowiedział: "Dymisja premiera. Droga otwarta".

Na pytanie dziennikarzy premier odpowiedział, że kandydatura nowego premiera nie była jeszcze rozważana i że będzie się on starał "jak najmniej poczynić zmian" w obecnym gabinecie.

Niemniej odrzucił możliwość, że do formowania nowego rządu mogą być zaproszone inne partie, nie tylko DPPL. A. Brazauskas powiedział, że taka możliwość powstanie po wyborach do Sejmu, że rząd sformują te partie, która zdobędzie najwięcej mandatów.

A. Brazauskas odrzucił "wszelką możliwość" przeprowadzenia przedterminowych wyborów do Sejmu.

Przynajmniej jednak, że Sejm może nie zdmisjonować premiera.

"Ten ważny krok w życiu państwa czyni nie tylko prezydent. Konstytucja przewiduje dwustronny nadzór i Sejm będzie miał okazję wypowiedzieć swe zdanie, co jest bardzo ważne", powiedział A. Brazauskas.

(BNS)

## Tylko szósta część mieszkańców Litwy ufa rządowi

W związku z kryzysem banków oraz etyki polityków niesłuchanie zmniejszyło się zaufanie mieszkańców Litwy do rządu.

Jak świadczy ostatnie badanie opinii publicznej, popularność rządu w ciągu miesiąca od połowy grudnia spadła o 12 pkt i obecnie ufa mu zaledwie 16 proc. mieszkańców kraju. Wśród wszystkich instytucji społecznych rząd ma najmniejsze zaufanie mieszkańców Litwy.

Zaufanie do Banku Litewskiego zmniejszyło się jeszcze bardziej — o 15

pkt i ta instytucja spada z trzeciego na piąte miejsce.

Tradycyjni liderzy instytucji społecznych pozostają bez zmian — są to kościoły i media. Tylko te instytucje oraz samorządy w ciągu miesiąca zdobyły nieco większe zaufanie ludzi, gdy tymczasem wszystkie pozostałe straciły je.

Wyniki przeprowadzonego przez wspólną firmę amerykańsko-brytyjską "Baltijos tyrimai" sondażu opublikował w wiosek dziennik "Respublika".

(BNS)

## Premier żyje z oszczędności, twierdzi centrum informacji rządu

Rodzina premiera Adolfa Šleževičiausa, zarabiającego trzy i pół tysiąca litów, ostatnio żyła przeważnie z oszczędności, twierdzi centrum informacji rządu (VIC).

Zdaniem VIC obecne uposażenie szubrowe szefa rządu wynosi 3427 Lt i 20 ct. Z tej sumy premier płaci 1084 Lt i 5 ct podatku dochodowego oraz 34 Lt 27 ct ubezpieczeń społecznych. A więc premierowi pozostaje 2308 Lt i 88 ct, twierdzi buchalteria kancelarii rządowej.

VIC informuje, że szef rządu płaci za usługi komunalne w mieszkaniu

szubrowym w Turniszkach. W grudniu z jego uposażenia szubrowego potrącono za to 1491 Lt i 18 ct.

Ponadto A. Šleževičiaus płaci za usługi komunalne w prywatnym mieszkaniu na Zwierzynku, w którym obecnie nikt nie mieszka. W grudniu kosztowało ono premierowi 604,65 Lt.

"Więcej pracujących w rodzinie premiera nie ma, ostatnio rodzina przeważnie żyła z oszczędności", głosi opublikowany we wtorek komunikat VIC.

(BNS)



**ARDENA**

Vytieno 20  
2006 Vilnius

Tel. 63 37 02  
Fax 26 10 36

**Sentencja dnia**  
I już ona kochała go trochę mniej,  
bo on kochał ją trochę więcej.  
André Gide



**ZNAD WILII**  
76.54.408.0 FM

DZIAŁ REKLAMY  
TEL./FAX (22) 429465

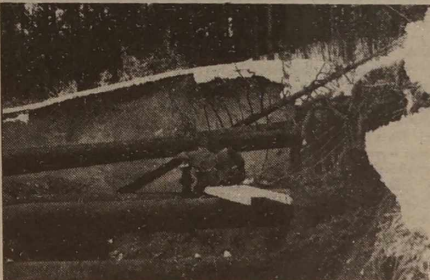
## To się zdarzyło wczoraj

### Pół miasta bez wody

Wczoraj od samego rana w Domu Prasy nie mieliśmy wody. Nie tylko zresztą my, bo całe Wirszuliszki — też. Podobnie pozbawione były wody inne dzielnice — Szeszkinie, Justyniszki, Botupie, Fabianiszki, Santoryszki (ta dzielnica szczególnie dotkliwie to odczuła, ponieważ na jej terenie znajdują się liczne zespoły szpitalne).

Przyczyna — awaria wodociągu w rejonie ul. Gieležyns vilkas (Żelazny wilk), która się wydarzyła wczoraj o 7.00 rano. Na kilka godzin wstrzymano pracę stacji wodociągowej.

Na szczęście, już w południe remont rur wodociągowych został zakończony. O godz. 14.00 w kranach znalazła się woda. Początkowo na niższych piętrach



budynków. Następnie — na wyższych. Jej barwa, jak zazwyczaj po wszelkiego rodzaju awariach, była ciemnonaruda. Taki stan rzeczy potwra, zdaniem specjalistów, jeszcze dzisiejszego dnia.

Potem będziemy mieli już czystą wodę.

NA ZDJĘCIU: wkrótce po awarii robotnicy przystąpił do usuwania jej skutków.

Fot. G. Mačiulis (ELTA)

## Litwini w Polsce, Polacy na Litwie

### Problem mniejszości narodowych w statystyce

Przed kilkoma dniami na łamach naszego pisma zaanosowałyśmy promocję książki pod powyższym tytułem, która miała miejsce niedawno w Warszawie.

A przedzworaj Departament Statystyki Litwy zorganizował konferencję prasową, na której przeanalizowano szereg zagadnień związanych z tym unikalnym eksperymentem. W imprezie udział wzięli: ze strony polskiej — dyrektor Departamentu Informacji Wiesław Łągodziński oraz konsultant dr Lucjan Adamczuk. Litwę reprezentowali: dyrektor generalny Departamentu Statystyki Kęstutis Zaboras, jego zastępca Petras Adys, kierownik działu spisu ludności i badań Irena Mažirienė oraz zast. dyrektora Departamentu Problemów Regionalnych i Mniejszości Narodowych Severinas Vaitiekis.

Głównym "winowajcą", jak nadmieniliśmy powyżej, była edycja, prezentująca dwa raporty ze wspólnego polsko-litewskiego badania etnograficznego przeprowadzonego w końcu 1994 r. przez Główny Urząd Statystyczny i Departament Statystyki Litwy. Ta wspólna praca naukowców litewskich i polskich ukazała się w postaci książki w trzech językach: litewskim, polskim i angielskim. Jest to unikalne wydanie ze względu na rodzaj badań, gdyż po raz pierwszy w skali europejskiej dwa urzędy statystyczne Polski i Litwy dokonały badań mniejszości narodowych, według tej samej metody i z użyciem tego samego kwestionariusza. Oddajmy głos uczestnikom imprezy.

(Dokończenie na str. 5)

# Kalejdoskop wiadomości

## O co chodzi?

Agencja informacyjna PAP poinformowała, że w poniedziałek z Warszawy na Litwę wysłano dużą partię darów dla zamieszkałych tu Polaków, a tymczasem instytucje reprezentujące Polaków w Wilnie o takiej pomocy nie słyszą.

Zgodnie z komunikatem PAP, Fundacja Kultury Polskiej przy Ministerstwie Kultury, Wspólnota Polska oraz władze Warszawy zgromadziły obwie, odzież, książki oraz wideokasety z nagraniami filmów polskich na sumę blisko 51 tys. USD. Dar dla zamieszkałych na Litwie Polaków, podobno, w poniedziałek wysłany został do Wilna.

Pracownicy samorządu, rejestrujący wszystkie kierowane do Wilna dary, twierdzą, że nie oczekują takiego ładunku. Ambasada Polska i Konsulat w Wilnie poinformowały korespondenta BNS, że nie nie wiedzą o tych darach.

Nic na temat wysłanych przez swych rodaków darów nie widzieli też przedstawiciele największej organizacji Polaków na Litwie — Związku Polaków. Jak twierdzi kierowniczka biura ZPL Janina Ślawińska, ta organizacja co najmniej trzykrotnie wcześniej informowana jest o przesyłkach dla ludzi, których reprezentuje. Tymczasem ZPL tym razem nie wie o pomocy wartości 50 tys. USD.

J. Ślawińska stwierdza, że ostatnio niejednokrotnie się zdarzało, że osoby, prowadzące przez granicę litewsko-polską duże ładunki twierdzą, że wiozą dary dla ZPL, a później okazywało się, że ładunek przeznaczony był dla poszczególnych przedsiębiorców.

## Prezydent Litwy: nie ma podstaw do zmiany polityki zagranicznej oraz dewaluacji litą

Prezydent Litwy Algirdas Brazauskas utrzymuje, że zmiany w rządzie nie spowodują żadnych zmian w polityce zagranicznej.

Odnotował on również, że nie popartyby popchnych decyzji o dewaluacji litą. Taka decyzja, zdaniem prezydenta, "w tym bardzo odpowiedzialnym okresie" byłaby bynajmniej nie na miejscu.

## Trwa spotkanie negocjatorów Litwy i Rosji w sprawie granic

W Wilnie trwa kolejna runda litewsko-rosyjskich negocjacji w sprawie granicy między tymi krajami.

W 3-dniowych negocjacjach mają być uzgodnione teksty umów o delimitacji granicy państwowej i strefy ekonomicznej na Bałtyku oraz szelfu kontynentalnego.

Kierownikiem negocjatorów litewskich jest sekretarz MSZ Rimantas Šidlauskas, rosyjskich — ambasador Jurij Szolow.

Gdyby strony nie porozumiały się co do granicy i strefy ekonomicznej na Bałtyku, do zagłębia naftowego D-6 w szelfie morskim pretendują oba kraje. Rosyjskie spółki naftowe ogłaszają wciąż nowe plany rozpoczęcia eksploatacji tego zagłębia.

## Investorzy USA zatrzasnęli się pogorszeniem się warunków inwestowania

Iżba handlowa USA na Litwie, zrzeszająca 50 kompanii, które inwestowały w naszą gospodarkę, zatrzasnęła jest coraz gorszą sytuacją dla dyrektora. To zatroskanie delegacja Izby Handlowej wyraziła na spotkaniu z dyrektorem generalnym Litewskiej Agencji Inwestycji Algisem Avizienisem oraz innymi pracownikami agencji.

## W Warszawie naradzają się przedstawiciele ministerów rolnictwa

Przedstawiciele ministerów rolnictwa Litwy i Polski w Warszawie rozmawiają na temat integracji z systemem ekonomicznym Unii Europejskiej, Światowej Organizacji Handlową (WTO) oraz wolną strefą handlową Europy Środkowej (CEFTA).

Litwa, która w ubiegłym roku zawarła słowarzyszoną umowę z UE i negocjuje w sprawie przystąpienia do CEFTA, interesuje się aspiracjami Polski przystosowania swego przemysłu spożywczego do wzorów europejskich.

Jak powiedział przedstawiciel polskiego Ministerstwa Rolnictwa Józef Pirlarczyk, w centrum uwagi konsultacji jest doświadczenie polskie w liberalizacji handlu zagranicznego produkcją żywnością i rolnością oraz w przystosowaniu do wymagań weterynary i sanitarni.

Na trzydniowych naradach Litwę reprezentują sekretarz Ministerstwa Rolnictwa Vytautas Poliušas oraz kierownik działu międzynarodowych umów handlowych Meišlavs Lapinas.

## DPPL nie zamierza zmienić swego zdania, że dymisja premiera jest pochopną

Rządząca Demokratyczna Partia Pracy Litwy i nadal jest takiego samego zdania, jakie wyraziła podczas posiedzenia rady pod koniec tygodnia, że dymisja premiera Adolfa Šleževičiusa jest pochopną. Korespondentowi BNS oświadczył o tym wicestarosta frakcji Algirdas Kunčinas.

## Gratulacje dla J. Oleksego

Przewodniczący Demokratycznej Partii Pracy Litwy i premier Republiki Litewskiej Adolfas Šleževičius wysłał telegram gratulacyjny Józefowi Oleksemu, wybranemu na przewodniczącą Polskiej Partii Socjaldemokratycznej.

W depeszy wyraża się przekonanie, że stosunki między Socjaldemokratami Polski i DPPL będą się wzmacniały, przyczyniając się do współpracy sił socjaldemokratycznych w całej Europie.

## 12-letnia Litwinka omalże nie padła ofiarą mydlanej opery

Nastolatka z Możejgek ledwo nie padła ofiarą mydlanej opery przy próbie nadstawiania zamiaru samobjóstwa ulubionej bokaterki.

12-letnia dziewczynka nieprzemotywa z zacniętą piętą sznurca do białej na szyi znalazła w domu jej rodzice. Wcześniej oglądała na kolejącej części sentymentalnego serialu wenezuelskiego "Maria Celesta", w której główna bokaterka zamierzała popełnić samobjóstwo poprzez powieszenie się.

Do szpitala dziewczynka przywieziona została z zakłóceniem oddechu i działaniem serca. Stwierdzono u niej niedotlenienie mózgu. W szpitalu nastolatkę leczono pięć dni.

Na podstawie doniesień agencji BNS, ELTA, radia, prasy i inf. własnych przygotował Jerzy SURWIŁO

## Z konferencji prasowych

## Konserwatyści poparli dekret prezydenta

Prezes sejmowej frakcji konserwatystów Andrius Kubilius podczas wtorkowej konferencji prasowej w Sejmie wyraził przyrzeczenie, że konflikt między DPPL i prezydentem skończy się zwycięstwem partia.

— Demokratyczna Partia Pracy Litwy bez Algirdasa Brazauskasa jest jakąś inną partią — oświadczył Kubilius. Zapytany przez dziennikarzy, czy wszystkie opozycyjne partie poparli w Sejmie dekret prezydenta, prezes frakcji konserwatystów nie chciał wypowiedzieć się w imieniu wszystkich partii, lecz zapewnił, że jego frakcja użycia to na pewno oraz wyraził nadzieję, że nie zmienia swojego zdania co opozycyjni politycy, którzy jeszcze niedawno apelowali do prezydenta, by zdymisjonował Šleževičiusa i deklarowali mu swoje poparcie.

Konserwatyści nadal uważają, że najlepszym wyjściem z zaistniałej sytuacji byłoby rozwiązanie Sejmu oraz przedterminowe wybory. Zapytany, czy konserwatyści są już do tych wyborów przygotowani, Andrius Kubilius oświadczył, że byli do tego przygotowani już w dwa dni po poprzednich wyborach. Prezes konserwatystów uważa, że przedterminowe wybory są potrzebne nie tylko konserwatystom, lecz są sprawą niezwykłej wagi dla całej Litwy. Kubilius wyraził przypuszczenie, że jeżeli wyborcy sejmowe odbędą się w lutym, a nie w styczniu, będą one trudne dla DPPL, lecz elektorat tej partii może oddać swe głosy na partię skrajnie radykalne. Na pytanie, czy oznacza to, że konserwatyści życzą DPPL zwycięstwa w najbliższych wyborach, Kubilius odpowiedział, że w demokratycznym państwie potrzebna jest siła, mająca doświadczenie polityczne opozycja. DPPL mogła stać się taką opozycją.

Na pytanie, czy konserwatyści biorą pod uwagę swój udział w formowaniu nowego rządu odpowiedział obecny na konferencji wiceprezes frakcji konserwatystów Kęstutis Skrebtys. Powiedział on, że konserwatyści mogą poprzez formowanie takiego tymczasowego rządu, ale tylko w tym wypadku, gdy jednocześnie będzie rozpatrywana uchwała o przedterminowych wyborach sejmowych.

Lucyna DOWDO

## Każdy z nas zapłaci 500 litów za kryzys bankowy

— Podpisując wtorek dekret o dymisji premiera, prezydent wykażąc zdecydowanie, ale wydaje mi się, że z tą decyzją nie należało zwlekać aż miesiąc — oświadczył podczas wtorkowej konferencji prasowej, która się odbyła w Sejmie, przewodniczący Socjaldemokratycznej Partii Litwy Aloyzas Sakalas. — Decyzję tę należało podjąć zaraz po tym, gdy fakty te stały się znane. Miesiąc zwłoki wpłynął negatywnie na prestiż naszego państwa, zaś obywatel Litwy pozostawali w tym czasie w niepewności.

Przewodniczący socjaldemokratów jest zdania, że Litwa uknęłaby podobnej sytuacji, gdyby do dymisji premiera doszło przed dwoma laty, gdyby socjaldemokraci wywołali do niego interpelację. Sakalas przypomniał, że w premiera czasie wielki, który dziś w chorągwie rządzących dymisji premiera gładko pierwszą skrypcę, do interpelacji socjaldemokratów ustosunkowali się sceptycznie.

— Gdyby tak się nie stało — powiedział Sakalas — nie doszłoby do dzisiejszej sytuacji, za którą zapłaci nie tylko klienci banków, lecz wszyscy obywatele Litwy. Plan ratowania banków, który premier prawdopodobnie w ciągu pozostałych mu 10 dni zdąży podpisać, przewiduje, że będzie to kosztowało 1,3 miliarda litów. Podzielił tę kwotę na liczbę podatników, wynik — około 500 litów. Taką cenę każdy litewski podatnik zapłaci za kryzys bankowy. Naszym zdaniem, jest to niesprawiedliwe.

Aloyzas Sakalas oświadczył, że socjaldemokraci już od dłuższego czasu zabiegają o audiencję u prezydenta, by przedstawić mu swoje zdanie na temat obecnej sytuacji w kraju. Prezydent wyznaczył im audiencję na najbliższą środę. Socjaldemokraci przygotowali na to spotkanie list — apel do prezydenta, w którym zapoznają go ze swoimi propozycjami dotyczącymi kryzysu bankowego i nie tylko.

Socjaldemokraci uważają, że w czasie gdy konserwatyści filozofowali o tym, że rząd Šleževičiusa zaprzędał się Rosji, rząd ten rzeczywiście się zaprzędał, ale Międzynarodowemu Funduszu Walutowemu. Socjaldemokraci w swoim apelu nawoływali prezydenta, by nie poparł planu ratowania banków, który proponuje rząd. Proponują też oni stworzenie grupy roboczej z prezydentem — przedstawiciel wszystkich partii, która będzie składała prezydentowi propozycje, jak zlikwidować kryzys bankowy. Socjaldemokraci apelują też do prezydenta, by sprzeciwił się wyznaczeniu na prezesa Zarządu Litewskiego Banku osoby, która będzie bezkarownie spełniała wszystkie żądania Międzynarodowego Funduszu Walutowego oraz Banku Światowego. W liście socjaldemokratów do prezydenta jest też propozycja ponownego rozpatrzenia budżetu na 1996 rok oraz apel, by z wszystkich komisji badających kryzys bankowy zostali usunięci skompromitowani w związku z tym kryzysem urzędnicy.

W końcu listu socjaldemokraci wyrażają nadzieję, że prezydent Algirdas Brazauskas poprzez zdecydowane posunięcia udowodni, że jest prezydentem całej Litwy.

Lucyna DOWDO

## Rekordowy dochód budżetowy w roku ubiegłym

Jak stwierdził na konferencji prasowej minister finansów Reinoldas Šarkinas nie będzie on mówił o sprawach bankowych, ponieważ wszyscy "mają już dość". Zapozna natomiast dziennikarzy z budżetem, z sytuacją w dziedzinie roz-

powozschiania państwowych papierów wartościowych i otrzymanych z kredytami.

— Co się tyczy budżetu — powiedział minister finansów — ubiegłym dochód narodowy wyniósł (według metod międzynarodowych) 5 mld 750 mln litów. Takie są wyniki naszej gospodarki, uzyskano 7,2 procenta części dochodów — ponad 4 procent tworzy podatek od wartości dodanej VAT. Podatek od wartości dodanej wyniósł 1,7 mld Lt, akcyza — 600 mld Lt, podatek od zysku osób prawnych — 550 mld Lt.

Planie było, według ministra, budżetu szacowanego na 1,82 mld Lt. Tak więc do budżetu państwa trafiło o 0,6 mld Lt więcej, a do budżetu samorządów o 180 mln Lt więcej.

Nie chcąc nadużywać cierpliwości Czytelników, nie będę tutaj tylko tylko wymownie odzwierciedlać sytuacji finansowej państwa w roku ubiegłym. A zatem w 1995 roku wydatki budżetu narodowego wyniosły 4,403 mld Lt, planowanych 4,588 mld Lt. Mniejszą wielkość miały też dochody budżetowy — 490 mln Lt zamiast 541 mln Lt. Wynik ten był kompensowany państwowymi papierami wartościowymi. Większą ich część została w republice i tylko w kwotę sprzedano za granicę na sumę 60 mln dolarów USA.

Nawiązując do tegorocznego budżetu, minister oświadczył, że rozpoczyna się on niezbyt udanie. W tym roku planuje się uzyskać 340-350 mln Lt, co oznacza, że będzie niedobór funduszy w wysokości około 70 mln Lt. W tym roku planuje się uzyskać dzięki papierom wartościowym.

Minister określił też wielkość kredytów. Na dzień 31 stycznia one to 1 mld 400 mln dolarów USA. Wiekście 1 mld 307 mln zaciągnął rząd republiki, resztę — w prawie z gwarancją rządową. Na zakończenie R. Šleževičius stwierdził, że republika zwrociła terminowo kredyty, a wyniósł 87 mln dol. USA.

Danutis WOSTUŠIS

## O problemach socjalnych rodzin niskoposazonych

## Komu służy mechanizm kompensat?

Wczoraj Litewski Związek Robotników zorganizował dyskusję na temat problemów socjalnych rodzin niskoposazonych. Głównymi uczestnikami dyskusji, w której to problemom miała być mowa, obecnie nie są. Domyslać się można, że reprezentowała by członkowie wspólnoty rodzin wielodzietnych.

W spotkaniu wzięli natomiast udział przedstawiciele związków zawodowych, samorządów, starostów. Państwo, wokół którego toczyła się dyskusja, był wiodłym mechanizmem kompensat za ogrzewanie i gorącą wodę. W wyniku litewskiej polityki kompensat, ludzie, którym właściciel nie może zapewnić natomiast rodzinom nisko uposażonym, a w szczególności wielodzietnym, są one dalece niewystarczające. Podane fakty, cyfry, a te nie dawały powodów do optymizmu. W starostwie dzielnicy Karolinki znalazło się około 1,5 tysięcy, których długi sięgają 5 tys. litów i więcej. Litwini są niewypłacalni, nie stać ich na opłacenie usług komunalnych, tym bardziej, że grzywny rosły w zawrotnym tempie. Już miesiącami nie otrzymują wypłat, należałoby więc od pracodawców żądać grzywny za nieuregulowane wypłaty poborów.

Skrytykowany też uchwałę rządu, na mocy której nie stać na wypłacenie kompensaty dla rodzin zadłużonych. Jedynie w przypadku, gdy powody zadłużenia są się banalne. Jak twierdził inspektor ds. opieki socjalnej starostwa Karolinki Audrone Gužienė, korzystają z tych usług 100 rodzin, a tysiące jak dawniej będą kłapać budżet. Proponuje, by wypłacenie długów za usługi komunalne zostało jakis czas odwołane, grzywna natomiast — złiwioną. Wytoniło się pytanie, jak wyliczyć ludzi, na których niewypłacalnych z całego szeregu tych, co takich tytułów nie posiadają. Na to pytanie nikt z zebranych odpowiedzieć nie potrafił.

Jak wynika z wypowiedzi, istnieje jeszcze jeden, niektórych nader tragicznych problem. Chodzi o to, że zadłużonych rodzin nie stanowią tajemnic, są bowiem widoczne (razem z sumą długu) na tablicach w szkołach. Otóż do mieszkań dłużników nie raz przychodzi lokalna policja, zrywając się pod pracownikom starostwa będącymi w pracy nie brzyźmych urzędników i oświadczając, że to jest nieuczciwość dłużników rodzina powinna wykonać część większego mieszkania np. gdzie w miejscu. Wypracowano ostrzeżenie ludzi przed takim oszustwami i polecając, że podobnych środków na razie się nie ma.

W czasie dyskusji nie obszło się bez burzliwych wypowiedzi, które stwierdzić należy, że zebrani byli w omawianym miejscu dobrze zorientowani. Co jakis czas padały pytania, czy to nie zrobiłby jakieś wyjście z sytuacji? Propozycje były, ale nie było ich wiele, gdyż nie świadomością tego, że problem ten nie da się rozstrzygnąć podczas takich wielkich spotkań. Ani mer Wilna Alis Vidūnas, ani wicepremier Algis Štikonas, mimo zaproszeń, w dyskusji nie wzięli udziału. Nieobecność urzędników przez oddalenie wolała Litewskiego Związku Robotników Česlovas Čibulevičius skomentował następująco: "Lekceważ, Różnicę między sobą — a nam i tak wystarczy..."

Padły różnorodne propozycje rozwiązywania społecznych problemów — od pertraktacji z rządem poprzez kofaczkę — na bicie okien w gmachu Sejmu.

Prezes Litewskiego Związku Robotników Aloyzas Sakalas Balsienė stwierdziła, że być może, skoro zostały podjęte komisja do spraw ratowania banków, warto stworzyć komisję do spraw ratowania gospodarstw litewskich. "Jeśli jeszcze "komisji ratowników" potrzeba dać im możliwość, czy są one w stanie coś zmienić?"

Miroslawa JANUSZEWICZ

**Cena 1000 km — 180 mln USD  
Do roku 2000 zostanie  
udoskonalona Via Baltica**

Udoskonalenie liczącej blisko 1000 km autostrady Via Baltica, prowadzącej z Tallinna przez Rygę i Kauno do Warszawy, szacuje się na 180 mln USD.  
29 stycznia w Sztokholmie przedstawiany został program inwestycyjny, przesyłał przygotowywanej przez grupę, która mianował Bank Inwestycji Północnych pod kierownictwem byłego kierownika kierownictwa Banku Państwowego Szwecji Dennisa. Projekt sponzorowane przez rządów Finlandii, trzech krajów bałtyckich i Polski, jak również 4 banki międzynarodowe. Jednym z nich jest Bank Światowy.  
Pracującym nad projektem grupą, uwzględniając wszystkie potrzeby i możliwości. Zostaną rozszerzone i udoskonalone wszystkie istniejące autostrady, zbuduje się nowe autostrady, a także nowe drogi objazdowe wokół miast. Nowym z planem są punkty graniczne. Dziś większość nie może wiedzieć, jak większość stali na granicy. Grupa chce dopiąć tęto, aby granice zostały by przekroczyć w ciągu 10 minut.

**Diennik sztuki  
Warszawskie  
imprezy rodem  
z Wilna**

W Teatrze Wielkim — nowa inscenizacja "Halki" Stanisława Moniuszki. To artystyczny polskiego repertuaru operowego skomponowana została w 1847 r. w Wilnie, następnie poszerzone przez premiera warszawską w roku 1850. Libretto napisał Włodzimierz Wolski na podstawie gawędy Kazimierza Władysława Wójcickiego. Warszawa prasa w związku z premierą pisał: "Nareszcie 'Halka', którą można wszystkim pokazać: nie udziwniona, zwarta, wiarygodna, starannie przygotowana reżysersko i muzycznie — taka, jaka powinna być na scenie Opery Narodowej. Maria Foltyn potraktowała ją jako dramt milosny, rozgrywając się między Halką, Zosią, Januszem i Jontkiem, z lekko tylko zaznacznym konfliktem społecznym... Orkiestra, perfekcyjnie prowadzona przez Antego Wicherka, osiągnęła chwila wręcz wagnerowskie brzmienie.  
Walorem tej "Halki" są tańce. Janusz Józefowicz pokazał polozna i maza w układach majestacyjnych i dynamicznych zarazem...  
\* Muzeum Literatury im. Adama Mickiewicza (Rynek Starego Miasta 20) dokumentuje polskie życie literackie, gromadząc czasopiśmiennictwo i pamiętki związane z wybitnymi twórcami literatury polskiej, wśród innych ekspozycji prezentuje wystawę pt. "Tematy romantyczne". Opowiada ona o postawach, fascynacjach i miłach romantycznych w dziewiętnastowiecznej Polsce i Europie. Ukazuje rozmach i wielokrotność, ogromną wyobraźnię i uczuciową wrażliwość romantyzmu. Składa się z następujących części: "Napoleon — bohater romantycznego mitu osobowego", "Kult bohaterów narodowych" (Tadeusz Kościuszko, książę Józef Poniatowski), "Kraj lat dziecięcych" (o Mickiewiczowskiej Arkadii czyli Zosi, w Wilnie i Kownie oraz o Sopotniowie z "Pana Tadeusza"), "Romantyzm i spiżkowy lid".  
\* Wśród mnogości ekspozycji Warszawskiego Muzeum Techniki NOT znajduje się jedna poświęcona Towarzystwu Radio-technicznemu Elektry. Jest to pokaz światowej sławy radiodiodników produkowanych przez wileńską firmę Elektryk w latach 1925-1939. Muzeum znajduje się w Pałacu Kultury i Nauki przy Placu Defilad.

**Wczoraj w prasie Litwy**



**\* "Błąd" — 20 tys. litów** — o tym pisze Audrys Kutrotas.  
Wczoraj premier A. Szeļevičius wreczył narencznie Prokuraturze Generalnej długo obcytowane objawienie w sprawie jego wkładu w Litewskim Akcyjnym Banku Innowacyjnym (LAIB).  
Po raz pierwszy premier przyznał, że nielegalnie wypłacono mu około 20 tys. Lt. Odsetek: "Z uwagi na to, że w banku LAIB w roku zatwierdzenia moich spraw związanych z przechowywaniem wkładów oraz sporządzania i zmiany umów poczynione zostały błędy w naliczaniu należnych mi odsetek, jestem gotów zwrócić bankowi część niesłużnie mi naliczonych".  
Zdaniem premiera, oszczędności w LAIB przechowywał on od września 1994 r. po wygaśnięciu umowy o terminowym wkładzie z Bankiem Wileńskim. Termin pierwszej umowy w LAIB wygasł 4 stycznia 1995 r. Z banku pobrane zostały tytuły odsetek, a na pozostałą część (271 875 Lt.) zawarto półroczną umowę o wkładzie terminowym (za ten wkład płacono 30 proc. odsetek rocznych). Wiosną 1995 r. premier postanowił kupić dziesięć samochodów, tytuły LAIB wziął 72 500 Lt. Ta suma, po uzeruowaniu umów o wkładzie terminowym, pobrana została z banku 31 marca 1995 r., niemniej premier otrzymał 30 proc. odsetek rocznych, aczkolwiek musiał otrzymać zaledwie 3 proc. (w ten sposób premier nielegalnie otrzymał około 17 tys. Lt.). Sam A. Szeļevičius twierdzi, że tego uzeruowania umowy nie należy traktować jako bezwarunkowego jej uzeruowania", ponieważ została zawarta nowa umowa na pozostałą część wkładu. Gdy 31 marca zawiązał nową umowę o wkładzie terminowym, nie dysponował pełną informacją o naliczonych odsetkach, ufając pracownikom banku i swemu doradcy J. Palionišowi.  
A Szeļevičius powiada, że udając się do Chin upoważnił swego doradcę do odebrania części sumy oraz przedłużenia umowy na pozostałą część wkładu. Tymczasem, jak twierdzi A. Szeļevičius, jego doradca "z własnej inicjatywy" zabrał nie tylko 20 tys. Lt. (taką sumę premier uzgodził z ojcami), lecz i pozostałe pieniądze. Po powrocie z Chin premier był "bardzo zdziwiony", toteż o tym, że jego doradca pobrał cały wkład, dowiedział się dopiero 20 grudnia (w tym dniu w LAIB ogłoszono moratorium).  
Premier twierdzi, że żech zatwierdzenie spraw bankowych J. Palionišowi. Prokuratura posiada dwa upoważnienia — pierwsze wydane zostało w celu pobrania z konta 72 tys. Lt. (J. Palioniš nie jest jednak upoważniony do zawarcia nowej umowy o wkładzie), w drugim z 8 grudnia powiadzenie jest, że J. Palioniš zostaje upoważniony do pobrania części wkładu oraz pozostawienia w banku pozostałej sumy. Umowy o wkładach terminowych zawsze podpisywał premier.  
A Szeļevičius twierdzi, że ani on, ani J. Palioniš na temat odsetek z pracownikami banku ani dyskutowali, ani negocjowali. Wcześniej premier sugerował, że usilnie namawiał przewodniczącego zarządu LAIB A. Balkevičiusa, aby wypłacono mu mniejsze odsetki.  
Według danych "Respubliki" A. Szeļevičius podczas wczorajszych przesłuchań ptyany był o te same sprawy, udzielał bardzo krótkich wyczerpujących odpowiedzi. We wczorajszym objaśnieniu nie ma żadnego nowego szczegółów.

**W sprawach osobistych  
przyjmują ministrowie**

We wtorek w pokoju przyjęć rządzie mieszkańców kraju w kwestii osobistych przyjmował ministrów gospodarki Vytas Navickas.  
To przyjęcie odbywało się zgodnie z zaawizowaniem na pierwszym kwartale 1996 r. harmonogramu, według którego w każdej wtorek w pokoju przyjęć rządzie mieszkańców Litwy w sprawach osobistych przyjmują członkowie i doradcy rządu, kierownicy działów kancelarii oraz kierownicy innych urzędów.  
Zgodnie z harmonogramem mieszkańców przyjmują: 13 lutego — doradca rządu ds. prywatyzacji Alvydas Dukša, 20 lutego — sekretarz Ministrów Sprawiedliwości

Artūras Dragotas, a 27 lutego minister finansów Reinoldijus Sarkinas.  
W marcu w rządowym pokoju przyjęć przewidziane są przyjęcia w sprawach osobistych dyrektora Państwowego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych Vincasa Kunčys (5.III), ministra zdrowia Antanasa Vinkusa (12.III), kierownika działu prawnego kancelarii rządowej Vitoldasa Kumpys (19.III) oraz ministra rolnictwa Vytautasa Einorisa (26.III).  
Na te przyjęcia, odbywające się we wtorki w pokoju przyjęć rządzie w godz. 10-13 można się zapisać zczasu pod tel.: 22-65-17 lub 62-88-10.  
(ELTA)

**Na sódme urodziny — wyjazd do Hiszpanii**

Litewską Państwową Orkiestrą Symfoniczną, popularnie zwana od nazwiska głównego dyrygenta i kierownika artystycznego orkiestrą Gintaras Rinkevičiusa, liczy już siedem lat. Zespól, z bogatym repertuarem klasycznym i współczesnym, zjeżdżał kawał świata. Podczas koncertu urodzinowego wystąpił niedawno na scenie Filharmonii Narodowej w Wilnie pod batutą Andrzeja Borejki i i solista — rewelacyjnym młodym pianistą Pawłem Kowalskim (obaj z Polski). Wczoraj orkiestra wyruszyła na tournée po Hiszpanii.  
H. J.



**\* "Prezydent uspakał nerwy na polowaniu"**  
— notatka Eugenij Urbienis.  
"W sobotę, gdy sformowana przez radę DPPL grupa członków partii szukała możliwości spotkania z prezydentem oraz zgłoszenia jego stanowiska w związku z dymisją szefa rządu Adolfa Szeļevičiusa, Algirdas Brazauskas nie było. W tym dniu prezydent polował w Lesie Kepurnie w rejonie jukaiskim.  
Przewodnicząc rejonowego oddziału Towarzystwa Myśliwskiego i Rybaków, sygnatariusz Aktu 11 Marca Leonas Apšega, zapitany przez dziennikarke "Lietuvos rytas" o polowanie, potwierdził, że osobiście "razem z innymi mieszkańcami Kupiszek Wilna" w nim uczestniczył. Zapitany o to, kóprć prezydenta, i zwinian jeszcze w nim uczestniczył, powiedział tylko, że było "kilku różnych maluchów".  
"Jak twierdzi L. Apšega, wokół tego polowania nie należy "robić wielkiego hałasu, gdyż prezydent bardzo potrzebował aktywnego wypoczynku — choćdnie po lesie ze strzelbą — bowiem z powodu trosk ostatniego tygodnia bardzo się zmienił na twarzy". Na temat tego, czy polowanie było pomyslnie dla A. Brazauskasa, L. Apšega nie chciał mówić.  
Nacelnik rejonowej agencji ochrony środowiska Juozas Jurėnas, zapitany o polowanie, powiedział niewiele.  
J. Jurėnas twierdził, że polowanie odbywało się "według wszelkich przepisów, myśliwi mieli licencje i w sumie upolowali 19 dzików i 1 lisa". Na pytanie, czy Algirdas Brazauskas miał całą rękę, J. Jurėnas odpowiedział wymijająco: "Wszyscy byli usatysfakcjonowani, prezydent również".  
"Jak twierdzi nacelnik agencji, o ile on pamięta, "tak pięknego polowania w rejonie nigdy jeszcze nie było: odbywało się z zachowaniem wszystkich tradycji", "poza prezydentem oraz kilkoma wilińskimi, uczestniczył w nim też wszyscy kierownicy rejonowych kół myśliwskich". J. Jurėnas powiedział, że polowanie trwało do 15 godzin".

**Kronika policyjna**

Jak podaje dział Sztabu Informacji MSW RI, 29 stycznia br. w kraju zarejestrowano 156 przestępstw, w tym: 1 zabójstwo, 1 gwałt, 10 chuligańskich wybryków, 5 rabunków, 139 kradzieży. Skradziono 17 pojazdów, znaleziono — 4.  
Zarejestrowano 7 awarii ruchu drogowego i 7 pożarów. Znaleziono zwłoki 4 osób. Zatrzęsiono 33 podejrzanych o popełnienie przestępstw.  
**"Mność matczyna"**  
29 stycznia około godz. 23 min. 50 (o reanimacji w szpitalu powiatowym przywieziono Samantę Sadaukaitė (ur. 1990 r.). Dziewczynka była ciężko ranna, lekarze ustalili złamanie czaszki, wstrząs mózgu i ogólne przemazanie ciała. Podejrzewa się, że dziewczynkę w domu pobila matka. Zarę...

trzymano podejrzaną bezrobotną Daivę Kūnsienė (ur. 1965 r.).  
**Warto się zastanowić...**  
29 stycznia o godz. 11 min. 30 we wsi Trionis (rej. tauroki) znaleziono zwłoki J. Čerėkvičiusa. Obok znajdowało się 10-litrowe naczynie zawierające płyn o zapachu alkoholu. Przygotowała Irena LITVIN

**Na zdrowie  
Konkurs: komu przypadnie 1,4 mln ecu?**

30 stycznia biuro Remy Ochrony Zdrowia (SARB) przystąpiło do rozpatrywania ofert zgłoszonych przez firmy zagraniczne na konkurs pomocy doradczej.  
Jak poinformowała agencja ELTA wiodący SARB Danuolė Jankauskienė, w programie PHARE Unii Europejskiej na usługi doradcze w celu reorganizacji ochrony zdrowia na Litwie przewidziano 1,4 mln Ecu. Z tej sumy 1,2 mln ecu przeznaczona jest na realizację wstępnego etapu, opiekę z zdrowotnej, kształcenie lekarzy praktyki ogólnej oraz nalecya reorganizacja zarządzania dziedziną farmaceutyki. (ELTA)

**O czym świadczy statystyka przestępstw**

Departament Statystyki podał wykazy danych o przestępstwach, zarejestrowanych przez MSW w ubiegłym roku.  
Na Litwie w ubiegłym roku odnotowano 60 819 przestępstw, czyli o 3,7 proc. więcej w porównaniu z rokiem 1994. Nieznacznie w ubiegłym roku w porównaniu z rokiem 1994 o 51,1 proc. wzrosło przestępstw ciężkich przestępstw kradzieży, podobnie też było z przestępstwami chuligańskimi, o 3,4 proc. więcej było kradzieży. W roku 1995 w porównaniu z analogicznym okresem 1994 r., o 18,3 proc. więcej popełniono przestępstw, związanych z narkotykami.  
W ubiegłym roku w powiatach kowieńskim i wileńskim, w porównaniu z rokiem 1994, zarejestrowano 1 111,1 proc. więcej przestępstw o charakterze przestępstw zarejestrowano w powiatach olickim, szawelskim, taurokim i uciańskim. W powiecie klajpedzkim zarówno w roku ubiegłym, jak i zaprzestany przestępstw popełniono tyle samo. W ubiegłym roku, w porównaniu z wcześniejszymi latami znacząco przybyło wypadków oszustw, zmniejszyło się natomiast tapowństwo.  
W ubiegłym roku na Litwie zarejestrowano 9205 pożarów, w tym 20 śmierci poniosło 320 osób, w tym 20 dzieci. W ich wyniku uległy zniszczeniu 902 budynki, 419 sztuk zwierząt domowych, 230 samochodów i inego sprzętu. Odnotowano 307 podpalzeń. (ELTA)

**Francja**

**Prób nuklearnych więcej nie będzie**

Prezydent Francji Jacques Chirac w telewizyjnym oświadczeniu, że jego kraj "całkowicie zaprzestaje" prób nuklearnych i oświadczył, że "w najbliższych tygodniach" zamierza podjąć nowe inicjatywy w dziedzinie rozbrojenia. Francja "powinna odegrać aktywną i decydującą rolę w zapewnieniu rozbrojenia na świecie" — podkreślił szef państwa.

210 próba nuklearna Francji, przeprowadzona w noc na 28 stycznia w południowej części Oceanu Spokojnego, zakończyła 36-letnią historię prób nuklearnych Francji. Pierwszej próby Paryż dokonał 13 lutego 1960 roku na pustyni Saharze.

**Tragiczne skutki powodzi**



Nagła powódź w departamencie Hieres na południu Francji odebrała życie 2 osobom, są zniszczenia.

Jeszcze dwie osoby zaginęły, gdy okolice miasta Beziers nawiedziły potoki wody, spowodowane silne ulewę. Wywały trzy rzeki.

Pracuje około 500 ratowników i 36 nurków, ze strefy klęski żywiołowej ewakuowano około 600 mieszkańców. Jak mówią funkcjonariusze z Beziera, zginął 10-letni chłopiec i 50-letni mężczyzna. Zwłoki chłopca znaleziono w furgonie rodziców. Zaginęła jego 18-miesięczna siostra. 50-letniego mężczyznę znaleziono nieżywego za kierownicą; widocznie utonął w chwili, gdy woda zniosła jego samochód.

Silne deszcze w nocy spowodowały powódź także na francuskiej wyspie Korsycie na Morzu Śródziemnym.

NA ZDJĘCIU: miejscowości objęte powodzią odwiedził premier Francji Alain Juppe.

Fot. EPA-ELTA

**Jugosławia-Macedonia**

**Belgrad jest gotów do uznania Skopje**

Wygląda na to, że Jugosławia (Serbia i Czarnogóra) jest gotowa do uznania Republiki Macedonii, która w 1991 roku stała się niezależną. Rząd Belgradu powziął uchwałę o normalizacji stosunków z Macedonią. O tym poinformowała oficjalna agencja Tanjug.

Rząd Belgradu ogłosił, że obie strony taką uchwałę podpiszą później. Byłoby to pierwsze dwustronne porozumienie między Belgradem i jedną z republik byłej Jugosławii.

W połowie stycznia minister spraw zagranicznych Jugosławii Milan Milutinovic kilkakrotnie powtarzał, że nawązanie stosunków dyplomatycznych zwleka się z powodu "szczegółów technicznych".

**Bośnia**

**Demonstranci pobili delegację Czerwonego Krzyża**

W Tuzle, w północnej Bośni, rozwieczeni demonstranci na oczach policji pobili delegację Międzynarodowego Komitetu Czerwonego Krzyża (IKRK). Kilka osób — krewni zaginionych muzułmanów ze Srebrenicy — dało upust swej złości z powodu rzekomej opieszałości IKRK w poszukiwaniu członków ich rodzin.

W rozprawczonym w Sarajewie komunikacie IKRK oświadcza, że "przejaw przemocy spowodowały agresywnie i nieodpowiedzialnie wypowiedzi rządu Bośni na temat IKRK".

Do rządu bośniackiego apelował, by podjął się energicznych środków w ochronie personelu IKRK i bezwarunkowo popierał dalszą pracę organizacji.

Rząd Bośni w ciągu ostatnich miesięcy kilkakrotnie czynił zarzuty IKRK z powodu bezczynności w poszukiwaniu tysięcy zaginionych ludzi ze Srebrenicy.

**Rosja**

**B. Jelcyn zamierza opracować "konceptcję przerwania działań wojennych w Czecczenii"**

Prezydent Rosji Borys Jelcyn gotów jest "w najbliższym czasie opracować konceptcję przerwania działań wojennych w Czecczenii". Poinformował o tym gubernator obwodu Niżnij Nowogrod Borys Niemcow po ich spotkaniu na Kremlu.

Podczas spotkania gubernator Niżniego Nowogrodu przekazał prezydentowi odezwę, podpisaną przez 1 mln mieszkańców obwodu, wzywającą do zawieszenia broni w Czecczenii.

W późniejszym przemówieniu

telewizyjnym B. Niemcow poinformował, że "udzieli Borysowi Jelcynowi poparcia podczas wyborów prezydenta, o ile zaprzestanie on wojny w Czecczenii".

B. Niemcow sądzi, że "jest to dziś jeden z największych problemów Ro-

sji, który B. Jelcyn może rozstrzygnąć zarówno jako dowódca państwa, wręczając wszystkim strukturalnym problemom mogący być mediatorem w negocjacjach".

Zdaniem B. Niemcowa, "dotychczasowa sytuacja przypomina sytuację połowy lat osiemdziesiątych, gdy w Afganistanie stała się niebezpieczna dla wszystkich".

**Moskwa poważnie się zajmie osobą D. Dudajewa**

W celu zatrzymania Dżochara Dudajewa potrzebne są większe siły czecceńskich organów ścigania. Odnotowano to na poniedziałkowym spotkaniu kierowników czecceńskich organów praworządności w Groznym, któremu przewodniczył generalny prokurator Rosji Jurij Skuratow.

Jak powiedział przedstawiciel MSW Czecczenii, na spotkaniu była mowa o tym, jak konkretnie władze wykonawcze Rosji mogłyby pomóc

czecceńskim organom praworządności w ustabilizowaniu kryminalnej sytuacji w Czecczenii.

W Czecczenii osiedlu Nowo-

groznięńsk w poniedziałek późnym wieczorem uwolniono 5 milicjantów Nowosybirska, których dotychczas wprowadzili 10 stycznia. Obecnie wszyscy oni są w drodze do miejscowości Chasawjurt i niezwłocznie powrócą do ojczyzny. W ramach milicjantów czecceńskich jest jeszcze 10 milicjantów z Nowosybirska.

**Tadżykistan**

**"Buntowniczy mer" nie domaga się wycofania wojska rosyjskiego**

Były mer miasta Tursunzade w Tadżykistanie Ibod Boimatow kategorycznie zaprzeczył informacjom niektórych mass mediów, że domaga się on wycofania wojska rosyjskiego z Tadżykistanu.

"Rosja gwarantuje pokój i stabilność w naszej republice — powiedział on. — Anija, ani moi rodacy nie żądaliśmy wycofania wojska Rosji lub zespolonych sił pokojowych WPN".

Jak już informowano, Ibod Boimatow i jego zbrojni stronnicy 26 stycznia rano zajęli hotel w mieście Tursunzade i przekazali rządowi Tadżykistanu niektóre żądania polityczne.

"Nadal żądamy dymisji rządu, nie potrafiącego pokonać kryzysu w re-

public i zapewnić ludziom, którzy wiele wycierpieli, normalnych warunków życia" — podkreślił Ibod Boimatow. "Nie jesteśmy jednak przeciwko prezydentowi, którego nasi ziomkowie wybrali na to honorowe stanowisko w listopadzie 1994 roku" — powiedział.

Dowódca oddziału, który zajął hotel, oświadczył, że jest gotów do prowadzenia rozmów z przedstawicielami władz. "Domagamy się jednak wycofania z miasta dodatkowych jednostek re-sortów siłowych, przybytych z Duszan-

be i do południa 30 stycznia przez blokadę miasta Tursunzade. W przeciwnym razie będziemy zmuszeni podjąć działania adekwatne do podkreślili dowódca oddziału.

Wojsko rosyjskie powinno zostać w Tadżykistanie, powiedział dziennikarzom nowy minister spraw zagranicznych Rosji Jewgienij Primakow.

"Jeżeli wycofamy się z Tadżykistanu, fala destabilizacji może zalać całą Azję Środkową, a to — brzusze Rosji", podkreślił J. Primakow.

Szef MSZ oświadczył, że Rosja jest "bardzo zainteresowana, by sytuacja w Tadżykistanie ustabilizowała się".

**izrael**

**Sąd nad zabójcą premiera**

W poniedziałek podczas rozprawy sądowej policjant Yitzhak Yamin, który aresztował zabójcę premiera Izraela Icchaka Rabina, znowu obalił go na podłogę, przez co zaszuflał na zarzut sędziego za zbyt realistyczne odzwierciedlanie wydarzeń.

Sam oskarżony Yigal Amir zaproponował odwołanie ujęcia go w kilka sekund po zamachu na premiera. Po tym, gdy w niedzielę jeden z dwójga adwokatów odmówił bronięcia go, 25-letni oskarżony student prawa sam podjął się obrony. W poniedziałek sąd przydzielił mu innego adwokata.

Religijny Żyd twierdził, że chciał tylko zranic I. Rabina, by przeszkodzić w inicjatywie pokojowej z Arabami. Za-

zaplanowanie zabójstwa karze się pozbawieniem wolności dożywotnio, za nieplanowane zabójstwo — więzieniem do 20 lat.

Y. Amir otrzymał niezałodowany pistolet "Baretta", z którego strzelał do I. Rabina. Policjant napadł go od tyłu, jedną ręką chwycił oskarżonego za szyję, a drugą za rękę, w której trzymał pistolet. Załamując rękę za plecy, funkcjonariusz rzucił go na podłogę, jednocześnie padając razem z nim.

Sędzia Edmond Levis powstrzymał mówiący: "Proszę się zatrzymać, panie przestera!". Inny znający wyroki policjant powiedział, że w dniu zabójstwa Y. Amir oświadczył, że jest w stanie rozstrzelać, bowiem w przeciwnym razie nie osiągnąłby celu. Oskarżony powiedział, iż w obronie nie mógł korzystać z możliwości nieobecności poczytalności.

W sądzie także zeznawał policjant ochrony I. Rabina Yoram Rabin. Wyjaśnił, że premiera trafiły wystrzeliły trzy kule, bowiem ochroniarz oblał go z prawej, tymczasem moim strzelał z lewej strony.

**USA**

**Koalicja Europy Środkowej prosi B. Clintona o przyspieszenie rozszerzenia NATO**

Koalicja krajów Europy Środkowej skierowała memorandum do prezydenta USA Billa Clintona, wyrażającą rozczarowanie z powodu opieszałego rozszerzenia się NATO.

Memorandum podpisał prezydent Kongresu Polsko-Amerykańskiego Edward Moskala.

Dokument wyraża zaskrośnienie, że tolerancyjny pogład USA na Rosję może zaszkodzić bezpieczeństwu krajów Europy Środkowej i Wschodniej.

Przypomina ono, że administracja B. Clintona w 1994 r. obiecała włączyć kraje Europy Środkowej i Wschodniej do atlantyckich struktur obronnych.

Koalicja proponuje, aby do końca br. USA zgłosiły innym sojusznikom wykaz krajów, które zostaną przyjęte do NATO wraz z datami ich przyjęcia. Po-

krasom również o udzielenie pomocy tymczasowych gwarantów bezpieczeństwa.

Kraje zachodnie proszone są, aby pomogły krajom Europy Wschodniej, zanim te nie zostaną przyjęte do NATO, w zwiększeniu ich potencjału obronowego.

Koalicja Europy Środkowej przesłała ponad 2 mln Amerykanom, podających się do Europy Środkowej i Wschodniej.

# Problem mniejszości narodowych w statystyce

(Dokończenie ze str. 1)

**Wiesław ŁAGODZIŃSKI** — Zanim przystąpimy do edycji, powiem kilka słów o współpracy, która zaczęła się wcześniej niż nasze kraje odzyskały niepodległość. W 1985 roku nawiązaliśmy pierwsze kontakty, a umowa między naszymi krajami została podpisana jesienią 1991 roku. Od roku 1993 mamy regularne plany pracy. Właśnie wtedy powstał program tego badania, które obecnie zostało zrealizowane. Chcę przy tym podkreślić, że jest to pierwszy i jedyny przypadek, kiedy to dwa kraje Europy opracowały, przeprowadziły, przygotowały i wydały wyniki badań na temat stosunków obu narodów. Dotąd w żadnym kraju Europy Zachodniej nie udało się tego zrobić. Więcej niż dziwne, że praca ta wzbudziła ogromne zainteresowanie i jest pierwszą odczynną do dalszych szczegółowych badań i różnorodnych zagadnień dotyczących ruchu granicznego, handlu zagranicznego, warunków życia itd.

**Lucjan ADAMCZUK** — W roku ubiegłym spędziłem na Litwie dwa miesiące. Z waszym krajem jestem związany nie tylko poprzez pracę, lecz przez stosunki rodzinne. Moja żona wywodzi się z Duksty.

Zajmuję się nietypową problematyką — wyznania religijne i narodowości, która to w

ostatnich latach nabiera wielkiego znaczenia w Europie. Przeprowadzono po obu stronach badania. Na Litwie wzięto najczęściej zamieszkane przez Polaków miejsca — Wilno, rejony wileński, sołeczniński, trocki, święciański i mołocki. Zaś w Polsce badania objęły północno-wschodnią część województwa suwalskiego przy granicy z Litwą, gdzie skupiska Litwinów są największe. Jak dowiodły badania, jest lepiej niż myśliły i wiele stereotypów na temat Litwinów i Polaków jest tworzonych poza społecznościami i wnoszone jakby z zewnątrz.

Jako socjolog, badacz zdobyłem dużo nowego cennego materiału, a jako człowika szczerze mię ucieszyło, że większość Polaków i Litwinów ocenia pozytywnie wzajemne stosunki w swoim miejscu zamieszkania.

Był to pierwszy etap naszej pracy, która będzie nadal kontynuowana.

Myślę że rozwinął również dyrektor generalny Departamentu Statystyki Litwy **Kęstutis ZABORSKAS** odnotowując, iż wydanie tej edycji — to otwarcie drzwi do nowej dziedziny niby znanej, ale, jak się okazało, mało zbadanej przez naukowców i nie popartej konkretnymi danymi statystycznymi. Celem badań naukowców Polski i Litwy — zaznaczył mówca — było zdobyć wiarygod-

nej informacji o stanie stosunków społecznych, kulturowych, etnicznych, religijnych oraz położeniu ekonomicznym ludności polskiej i litewskiej w miejscach jej wspólnego zamieszkania na terytorium Polski i Litwy.

**Petras ADLYS** oraz **Irena MAZURIEŃE** poinformowali szczegółowo o każdej z sześciu części badań obejmujących następujące zagadnienia: sympatie do krajów i narodów, język narodowy, samookreślenie narodowości i religijne, sytuację społeczno-ekonomiczną, standard życia, konkluzje.

W tej jednej publikacji nie sposób przytoczyć wszystkich danych. Skorzystajmy z kilku faktów: w badaniu litewskim tylko 3,9 proc. Litwinów i 4,9 proc. Polaków uznaje stosunki za wrogie lub konfliktowe. 54,1 proc. Litwinów oraz 46,2 proc. Polaków uważa je za normalne, 46,3 proc. Polaków i 38,7 proc. Litwinów uważa, że są dobre lub bardzo dobre.

Zapewne do tej małej pierwszej liczby — 3,9 proc. weszły wypowiedzi niektórych zebranych na sali (notabene stałych uczestników takich spotkań, gdzie się mówi o stosunkach naszych krajów). Dla gości przybyłych z Polski zadawali oni pytania polityczne, ekonomiczne, jakby zupełnie nie ro-



zumieli, że były to przecież badania naukowe, statystyczne. Zenującej, że ludzie, będący wolnymi dziennikarzami, wykiadawcami wyższych uczelni poplątali pojęcia — statystyki jako nauki i polityki.

Helena GŁADKOWSKA

## Swojskie klimaty

Jest to podtytuł rozdziału "Polak i Polakowi. Cytaty z komentarza i bez komentarza" przygotowywanej "Spowiedzi wileńskiej". Sygnalem poś po otrzymanym liście Franciszka Łukaszczyka ze wsi Pakie-na w rejonie uleńskim, starszego ułana 13 Pułku Ułanów Wileńskich, uczestnika siedmiu bitew z hitlerowcami we wrześniu 1939 r., bohatera mojej książki "Rachunki nie zamknięte". "Jestem starym cytelnikiem i prenumeratorem "Kuriera Wileńskiego" — pisze p. Franciszek. — Proszę więc mojej prośbie nie odmówić i zamieścić następujący tekst:

W imieniu żołnierzy Września, wszystkich kombatantów stokrotnie dzielniejszy Panu Stefanowi Matusiewiczowi, prezesowi Dobroczynnego Stowarzyszenia Kombatantów Polskich na Litwie za ogromny trudy dla naszego dobra, gratulujemy wysoce po odznaczenia — Krzyża Kawalerskiego Orderu Odrodzenia Polski, tycymy szczęścia, zdrowia, pomyślności i wszystkiego najlepszego w życiu oraz działalności na rzecz naszego bractwa kombatancji.

Tą drogą składamy również podziękowania za pamięć i troskę naszą Macierzy — Rzeczypospolitej Polskiej oraz Konsulowi Generalnemu RP w Wilnie p. Dobiesławowi Rzemielnikowskiemu.

Słowa te przypomniały mi niedawny bożonarodzeniowy opłatek kombatancji członków DSKPL w Wileńskiej Szkole Średniej im. Szymona Konarskiego, informację o podobnych w Litwie (polskich Weteranów Wojny na Litwie (dawn. Klub Żołnierzy AK Ziemi Wileńskiej) i Miednickim Klubie Kombatantów "Wrzesień-39", oraz lata "życiu kombatancji", który miał miejsce w siedzibie "Kuriera Wileńskiego", na jego łamach i poza nimi. Poszczególne momenty tego "życia" utrwalił obiektyw naszego

## Razem...

fotoreportera, natomiast ostatnio natrafiam na jego echo m. in. w "Słowie Wileńskim". Z rozmowy z p. Stefanem Matusiewiczem ("Wciąż jest dużo do zrobienia", "S. W." nr 2.12.18 stycznia 1996): "... Od 1988 roku wspólnie z redaktorem Jerzym Surwiłą przemierzaliśmy całą Wileńszczyznę. Poszukiwaliśmy nie tylko mogił, ale też żyjących jeszcze żołnierzy września, AK, byłych zesłańców..." A więc jednak to, co było desygnowane znakiem "K. W.", nie daje się tak łatwo wymazać. Dziękuję za pamięć.

A że pamięć to rzecz wielka i niezniszczalna, przypomina Jan Lewicki zdjęciem pomnika z cmentarza w Rudominie (rejon wileński). Jeden z napisów na nim, upamiętniający symboliczny grób, głosi: "Wacław Feliks Jajłowik u. 4.05.1909 w Zarzeczanach, wzięty łagrów — oficer Armii Andersa zm. 26.12.1993 w Londynie, prochy w Warszawie, sercem w Wilnie..."

Sercem w mieście nad Wilią jest również ks. ppk Antoni Szyrwiski, b. komendant Szarych Szeregów "Niemen" na Wileńszczyźnie w latach 1941-1944. Jego postać przybliżyła nam polska prasa: "Urodził się w 1919 r. w Wilnie. Od najmłodszych lat podjął działalność w organizacjach młodzieżowych. W latach wojny jego celem stała się walka o wolność ojczyzny, ratowanie polskiej młodzieży oraz aresztowań i zsyłek na Wschód i Zachód. Najpierw walczył jako żołnierz w obronie wrzesniej, a po klęsce wojennej, po wyleczeniu się z ran, przystąpił do organizowania Szarych Szeregów "Niemen". Była to samodzielna jednostka związana ze zgrupowaniem Komendanta Okręgu Wileńskiego AK płk Aleksandra Krzyżanowskiego — "Wilka", działająca w partyzantce w latach 1941-1944 na terenie Wilno — Puszcza Rudnicka — Grodno... Hm. kpt. Antoni Szyrwiski — "Stal" (odznaczony VM

jako komendant oddziałów harcerskich "Niemen" brał czynny udział w akcji "Burza" na Wileńszczyźnie i w walkach o wyzolenie Wilna aż do wkroczenia wojsk sowieckich... Najmłodszych harcerzy zdołał "Stal" uratować, rozwiązując w porę stanicę w Puszczy Rudnickiej... Po repatriacji wstąpił na Wydział Teologii i Filozofii Uniwersytetu Warszawskiego. 17 grudnia 1950 r. otrzymał święcenia kapłańskie z rąk ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego — Prymasa Polski. W Archidiecezji Warszawskiej przepracował 44 lata w kapłaństwie. Mianowany został MON 4 maja 1992 r. podpułkownikiem WP... Odznaczony Srebrnym Medalem Zasługi za ratowanie zabytków kultury materialnej na kresach wschodnich, dokumentowanie i upowszechnianie martyrologii narodu polskiego w wyniku agresji sowieckiej po 17 września 1939 r. oraz za pomoc udzieloną Polakom w byłym Związku Sowieckim..."

Niniejsza publikacja wraz z przygotowanymi opracowaniami jest już pięćdziesiątą o tematyce wojskowo-kombatancji w mojej 32-letniej pracy dziennikarskiej. W drukach tych przewinę się ponad 3000 poległych, żyjących i zmarłych już po wojnie oraz w ostatnich latach żołnierzy — uczestników walk niepodległościowych, wojny polsko-bolszewickiej, międzywojnia, Września 1939 r., AK, Ludowego Wojska Polskiego, polskich formacji zbrojnych na Zachodzie i in. O nich też opowiada zachowana kronika fotograficzna, która powstała obok słowa pisanego. Niech zamieszczone zdjęcia przypomną zdarzenia minionych lat oraz nie tak odległych czasów, chwile wspólne przytęte i utrwalone na łamach naszego dziennika. Jednocześnie nasuły one smutne refleksje. Na razie zachowam je "w sobie i dla siebie".

Jerzy SURWIŁO



NA ZDJĘCIACH: kombatanci podczas Mszy św. w kościele w Miednikach we wrześniu 1992 r.; symboliczny grób naszego krajana, oficera Armii Andersa Wacława Feliksa Jajłowika na cmentarzu w Rudominie; (od lewej) Stefan Matusiewicz, prezes DSKPL, żołnierz 8 Osmiańskiej Brygady AK, Edward Mikołajun, członek Zarządu DSKPL, żołnierz 6 pp. Legionów w Wilnie i Aleksander Olenko-wicz (pierwszy od prawej), naczelnik historii szkoły Średniej w Miednikach, założyciel i opiekun Miednickiego Klubu Kombatantów "Wrzesień-39" — w "Kurjerze Wileńskim" (1990 r.) w czasie pierwszego zebrania po-

więconego sprawom kombatancji. Odbyło się pod patronatem naszego dziennika (działo się to w okresie tzw. sielanki patriotyczno-kombatancji, gdy nie było jeszcze ani darów, ani pensji, a i jedynie ubiegano się o medale "za udział w wojnie obronnej 1939", w co poważną część pracy włożył również "K. W."); bożonarodzeniowy opłatek kombatancji członków DSKPL w 1995 r. w Wileńskiej Szkole Średniej im. Szymona Konarskiego — (od lewej) Józef Grudziński, Paweł Jajłowicki, Franciszek Kunczewicz.

Fot. Walery Charin, Jan Lewicki, Tadeusz Wazniński



## Ostatnia podróż pięknej Barbary

Romantyczne dzieje namiętego uczucia króla Zygmunta Augusta i jego persypite materskie z piękną Barbarą Radziwiłłówną pobudzały (i wciąż pobudzają) wyobraźnię twórców. Mariaż królewski z Radziwiłłówną został zawarty potajemnie w Wilnie, latem 1547 roku. Po przeżaniu magnackiej opozycji wobec uznania Barbary za żonę monarchy, wreszcie w 1551 roku została ukoronowana w Katedrze Wawelskiej. Szczęście niestety trwało krótko. Barbara Radziwiłłówna zmarła na zamku krakowskim, jej ostatnim życzeniem był spoczynek w Katedrze Wileńskiej. Król wykonał wolę małżonki.

Wkrótce zrodziła się legenda pięknej królowej w panegirycznym oświetleniu ukazująca zarówno postać Barbary, jak i jej związki z królem. Do rozwoju mitu w znaczącym stopniu przyczynił się lekarz nadworny Zygmunta III, Joachim Possel, który w swej kronice opisał pojawienie się na dworze Zygmunta Augusta mistrza Twardowskiego, Piasa.

Barbara urodzona z rodziny Radziwiłłów, do której król tak wielką pisał miłość i najserdeczniej ją kochał, tak że po jej śmierci przedsięwzięł ją ujrzeć, choćby życie było zmorym. Zwołał zewsząd do Krakowa biegłych w czarnoksiężnictwie, aby zadali sobie trudu i w drodze nie byłby karmiony próżną nadzieją, bardzo znacznie wyznaczył nagrody. Znaleźiono

człowieka o nazwisku Twardowski, który zapewnił, że niezawodnie ukaze królowi Barbarę przechodzącą. Król daje wiarę obietnicom i z największym upragnieniem wygląda naznaczono go dnia. Twardowski uprosił króla, by z krzesła, na którym siedzi, na którym siedzi, nie ruszył się, zachowując miłczendo. Król daje wiarę obietnicom i z największym upragnieniem wygląda naznaczono go dnia. Twardowski uprosił króla, by z krzesła, na którym siedzi, na którym siedzi, nie ruszył się, zachowując miłczendo. Król daje wiarę obietnicom i z największym upragnieniem wygląda naznaczono go dnia. Twardowski uprosił króla, by z krzesła, na którym siedzi, na którym siedzi, nie ruszył się, zachowując miłczendo.



mundas Samulevičius wracal niejednokrotnie do tematu miłości króla Zygmunta Augusta i Barbary Radziwiłłówny (opowiesć prozą w zbiorze pt. "Ognisko na skraju lasu", której fragment w swoim czasie drukowaliśmy na łamach naszej "Kolumny Literackiej" oraz dramatu "Korona i piasek").

## "KORONA I PIASEK"

(urywek z dramatu)

**ZYGMUNT AUGUST**  
Nie, nie jestem królem. Błaznem jestem... (wkłada czapkę błazna). Pasuje mi? Pasuje, nieprawdaż? Przyjrzij mi się uważnie... (śmieje się).

**TWARDOWSKI**

To czapka Stańczyka.

**ZYGMUNT AUGUST**

A więc błazna!  
Gdybym ty jak takim królem był!  
Ale zły ze mnie król,  
I nieudany błazen...  
Bo co mam w królestwie?  
Falsz, kłamstwo, przekupstwo...  
A ciągle szukałem, pragnąłem znaleźć chociaż okrucich boży, chciałem wierzyc...  
Ale nawet własnej matce nie mogłem zaufać...  
Nawet jej...

**TWARDOWSKI**

Już dawno nie ma bogów — ani starych, ani nowych...

Są... tylko dwaj bogowie — miłość i sumienie.

Zygmunt August  
Barbara była moim bogiem... Odeszła... Na zawsze...

(PAUZA)

Jaką to długą drogą była wtedy...  
Pragnąłem, żeby się ciągnęła... dłużyła w niekończoność...

Czarne rumaki i długa szara droga...  
Na konie świata tak bym szedł  
Obok Barbary trumny...  
I deszcz, deszcz ciągły  
i wiatr —  
w ciepłej połowie maja...  
Zmęczeni, ubrudzeni, zmoknięci  
zawijaliśmy do przydrożnych chałup  
żeby odpocząć.  
Barbara —  
w maleńkich  
odpoczywała kościółkach...  
w kościółku — chłód,  
Gołębie — pod sklepieniem  
a w ciemnych kątach — błado jarzące się świece...  
Siedziałem na drewnianej wąskiej ławie,  
pachniało żywicą...  
wszyscy wyszli —  
tylko dwoje ludzi  
Barbara i ja...  
zostałiśmy... sami...  
Ona — martwa, ja — żywy...  
Przekleły czas  
pomagał, śpieszył, gonił!  
Świat — powoli ścierał z nieba noc.  
I znowu — w drogę. Znowu...  
Przez bory, lasy, rzeki, mostki,  
przez piaskowite pagórki,  
przez wioski  
ocienione drzewami...  
Mówiono, że ludzi tam,  
na tych drogach  
Były... całe tłumy...  
Nie widziałem ich.

Szedłem, szedłem...  
Bałem się, że oto zaraz ujrzę wieżyczki wileńskich kościółów!

I — skończy się wszystko...  
Nagle — stanąłem...  
Otarłem się...  
o chłodną ścianę kaplicy Świętego Kazimierza.

(PAUZA)

Od tamtego dnia — dziesięć lat minęło.

Stałem tym wczoraj.

Stałem tam przedwczoraj,

Wszedłem do sroka —

Marmuruowa twarz Barbary...  
Nie zdziwiła się, nie ucieczyła,  
Nie uśmiechnęła, nie drgnęła.

Czekałem. Błagałem.

Czekałem na cud.

Zdarzają się przecież cuda:  
płaczą madonny,  
przemawiają skamieniałi święci...  
Ale ona milczała.

Dotknąłem jej czoła:  
chłód, zimny marmur.

Dłaczego, mistrzu, nie zdarzył się cud?

Dłaczego — chociaż na chwilę —  
ona nie ożyła?

(PAUZA)

Mistrzu, ty... możesz... mistrzu Twardowski!

Wywołaj mi Barbarę! Oddam ci wszystko.

Wywołaj mi ją z boską czy z szatańską pomocą —

Wywołaj, błagam cię... Na chwilę, na...  
jedno okamgnienie... Oddam ci wszystko:  
Korone, królestwo, wszystkie skarby... Oddam...  
Mogę nawet sprzedać diabłu swoją siłę...  
Choćby przyszło mi później stokrót w piekle płonąć...  
Wywołasz, mistrzu? Chociaż na jedną, jedyną, krótką  
chwilę?..

**TWARDOWSKI**

Ależ królu...!

**ZYGMUNT AUGUST**

Ty — nie potrafisz tego uczynić?

**TWARDOWSKI**

(milczy)

**ZYGMUNT AUGUST**

Niestety... Nawet ty... nie potrafisz...  
Nawet ty — nie możesz...  
I ja... Ja także nie mogę niczego uczynić...  
(Nalewa wina, pije)

Nie mogę, nie mogę nic... Widzę jak wróg  
szarpie, rozdziera mój kraj... Widzę... i jestem bezsilny  
Nie mogę... nie mogę nic...  
(Zakrywa twarz rękami. Nagle otwierają się drzwi.  
Stoi w nich kobieta uderzająca podobno do Barbary)

Z litewskiego tłumaczyła

**Alicja RYBALKO**

Uleczmy się ze smutku  
uleczmy się z tęsknoty,  
uleczmy się ze śmierci  
poprzez czuły dotyk.

Starajmy się nie płakać,  
starajmy się nie czekać,  
starajmy się zaśpiewać  
piosenkę co jak rzeka.

Pokażmy miły uśmiech,  
pokażmy spód bandazy,  
pokażmy światu buzię,  
nie pokazujmy twarzy.

**Józef SZOSTAKOWSKI**  
którędy przechodzi  
czas

a co to jest czas pytasz  
którędy przechodzi  
wszak wierna rzeka  
nie zmienia koryta  
i w dżbanach stoją  
nie wody lecz woda  
rzeźbiona ręką  
na przetróń dialektyce  
na przetróń krew plynie  
w liczbie pojedynczej

na wieki wieków  
więc co to jest czas  
czemu nas omija

**w mojej  
ojczyźnie**

w mojej ojczyźnie zamiaszt  
dachu  
jesienny chłodny smutek nieba  
albo aniołów sine usta  
albo rodaków prośby chleba

**to co za oknem**

to co za oknem moje i nie moje  
knieje dzieciństwa  
przemienione w gaik  
zły wiatr spod koron wypłoszył  
zwierzynę  
i cień już nie ma smaku zimnej  
wody  
która chwyta radością za gardło

tamte za oknem jak za dymną  
szybą

miękkie w dotyku  
beznadziejnie chore  
takie nijakie ze nawet bez  
krzyku

i moje wiersze osypane  
szronem

## Zmarł Josif Brodski

Urodził się w 1940 roku w Leningradzie. Poeta i eseista rosyjski i amerykański. Laureat Nagrody Nobla za rok 1987. Formalną edukację zakończył w wieku lat 15. Gruntowną wiedzę humanistyczną zdobył metodą samokształcenia.

Na jego talencie poetyckim wcześniej poznała się m.in. Anna Achmatowa. W 1964 r. poeta, nie będący członkiem Związku Pisarzy Radzieckich, został przez leningradzki sąd uznany za pasoczyta i skazany na pięć lat robót przymusowych. Zwolniono go w roku 1965. W 1972 r. zmuszony do emigracji osiedla się w Stanach Zjednoczonych, gdzie wykłada na wyższych uczelniach. Opublikował m. in. tomy wierszy "Postój w pustyni" (1970), "Koniec pięknej epoki" (1977), "Część mowy" (1977), "Nowe stancje do Augusty" (1982), "Elegie rzymskie" (1982), "Urania" (1987), sztukę "Marmur" (1984), zbiór esejów "Less Than One" (Mniej niż jeden, 1986). Zajmował się też przekładami, m. in. poezji polskiej, angielskiej. Bardzo lubił



Polskę. Zapytany, co się w niej mu podoba, odpowiedział — "wyszostko". Bywał na Litwie, gdzie miał wielu przyjaciół.

Na polski Brodskiego przekładał przeważnie Stanisław Barańczak. Niżej fragmenty jego "Eklogi" w przekładzie tegoż autora.

## EKLOGA CZWARTA (ZIMOWA)

(Fragmenty)

Przeciągnęło się moje życie. W długim recytatywie zawiel wystrzony słuch rozróznia stały temat złodowacenia. Rozlewność kantyleny to nie więcej niż zamzarze boogi — woogi. Siarczysty mróz to tyle, co objawienie ciału jego przyszłej temperatury, lub tyle, co westchnienie, z którym Ziemia wspomina bogatą swą przeszłość galaktyczną z jej okrutnym mrozem. Nawet tu jak rzodkiewka krańczie policzek krwisty. Kosmos zawsze się mieni ślepyim polskiem agatu i odbiwszy się odeń, słowa nadane Morsem popiskują, nie zastając radiotelegrafisty.

W lutym im później, tym mniej rzeći. Im więcej czasu w lutym, tym zimniej. Gwiazdy skrzą się lodowato jak stłuczony termometr: noc jest wzdłuż i w poprzek usiana odłamkami, fajerwerkowym salutem. W dzień, kiedy niebo przypomina wapno, sam Kazimierz \* nie umiałby ich spojrzeć, białych na białym tle. Władnie dlatego aniołów się nie widzi. Na zmianie oparta jest ich strategia: gdyby nie śnieżny sezon, dostrzeżbyś w górze każdy manewr skrzydlatego zastępu; a tak — suną jak firszy żołnierze na nartach, każdy opatulony w biały kombinizon.

\* Kazimierz — Malewicz.



Styl życia

## Dlaczego nie protestujemy?

Masło nie rozmawiało się na chlebnie, lecz kruczki, mandarynki mają smak śledzia, bo sprzedawczy udają go przed chwilą i nie umyły rąk, zamiast 100-procentowego soku kupujemy w tekstowych opakowaniach osłodzoną wodę, kasa gryczana zanoszą starą szafę. Tę wyliczankę można kontynuować, ale po co? — każdy z nas to zna, każdy tego doświadczył. Sprzedaje się nam przeterminowane towary, ale nikomu nie przyjdzie do głowy gdzieś się poskarżyć. Bardzo dokładnie powiedział o tym pewien mój znajomy: "Zatelefonowałem do kontrolerów. Podziękowali. Pošli, zrobili sprawozdanie i... zarobili nieźle na moim telefonie, bo dostali w tapse. A przeterminowane towary nadal się w tym sklepie sprzedaje".

— Dlaczego nie protestujemy? — pytając mnie znajomy z zagranicy. — Bo to bynajmniej nie pomoże, tylko stracić czas i zepsuleć sobie nerwy. Można pomyśleć, że nie widąc gówny okiem, iż towar jest zepsuty, że masło się nie rozmawiało itp. Dłż występować w sprawie do byłe jakiego sklepu. Jednak czemu to kontrolerzy tego nie robią...

Nie rozumiemy się z obokracjowcami. Dla nich, wychowanych w kapitalizmie, tak stan rzeczy jest normalnym, dalszym etapem w tym życiu. Mało tego, nieraz sami uprawdopodobniają chrystusów zbijających pieczędnie na naszej potulności: bo czasami ciężkie, bo przecież trzeba coś kupić.

Władzieli prywatnego sklepu jest zazwyczaj prostakiem, który nie rozumie podstawowe rzeczy w handlu z róż stracony klient nie wróci. A jeżeli wróci, to do drugiej przerwy, gdy przekona się, że już nie fuserujemy. Kiedy sprawy w sklepie mają się źle, zamiast zabięgać nowo, lepsze towary, załatwić manipulować cenami (na co je obniżyć, na co podwyższyć), władzieli zaczyna robić szwindle: podmienia sok na osłodzoną wodę, podrabia daty, kupować na Białostur sprzedawca zgrzyzną czy inną kasa, sprzedawca przeterminowane towary, nadajace się właściwie do wyrzucenia. Takie fuzerki — to pierwszy sygnał, że w tym sklepie sprawy mają się źle i trzeba przenieść się do innego.

Oczywiście, bardzo trudno zachować zdrowy rozsądek, gdy interes zaczyna się psuć. Człowiek

wpada w panikę, ima się absolutnie nieracjonalnych krókwów.

Nie nauczył się nas sprzedawcy obniżać cen na psujące się towary. W jednej skrzynce ładnie mandarynki, w innej — nadspute i w obu kosztują 7 Lt. Gdzie tu logika? Po jakimś czasie będzie musiał wyrzucić te nadspute, a mógł przecież je sprzedać, tyle, że trochę taniej.

Małchjoki zresztą robi się również na najwyższych poziomach. Oszukuje się inspekcje podatkowe deklarując część towarów, a część sprzedając na lewo i nie placąc za nią podatku.

Dlaczego milczymy? Dlaczego nie protestujemy? Każdy ma w pewnym sensie "mordę w puchu", każdy ma przyjaciół, których nie wolno ruszać, bo oni nas poruszają.

I jakimś nikomu nie przychodzi do głowy, że świat się zmienia, rzeczywistość coraz bardziej wymaga uczynnego handlu. Niektórzy dotąd się wydają (jak za dawnych czasów), że jeżeli ktoś nie okpił, to go będą uważać za durmnia.

Kupujac u pani prz stoisku z owocami w sklepie "Swiaty" cztery mandarynki, dostajam jedną nadrażną. To już szczyt nachwałsi! Gdymy mi wrzuciła jedną na kilogram.

Mamy już sporo sklepów i towarów w nich (choćaż ostatnio zrobiło się mniej, a to chyba z powodu naszego przystawlowego lenistwa i mrozów, a może i przepodakti), aby móc wybierać. Ja np. już nie chodzę do kilku sklepów w mojej dzielnicy, gdzie mi sprzedawali stare parówki, gdzie klient traktowani są jak intruzi. Nie chodzę do firmowego sklepu "Fuji", gdzie mnie obsługuja z kamienią twarzy. Przeszłam do "Kodaku", chociaż dalej, ale tam panie są zawsze uśmiechnięte i gratis wywołuje się tasmy (jeżeli kupiesz je w tym samym sklepie). Staram się w ten sposób zapewnić sobie minimum komfortu.

Kto wie, może kiedykolwiek odpowiadając na "dzień dobry" patrzeć w oczy z czasem rozmowy, uśmiechać się i o głosie zwracać na nas uwaga. I nie oszukiwać, bo na tym można zarobić zaledwie parę centów i o wiele więcej stratę.

Barbara ZNAJDZIKOWSKA  
Fot. Walery Charin

# TELEWIZJA

### ŚRODA, 31 STYCZNIĄ

**LTV**  
7.00 — Dzień dobry. 9.05 — Wiadomości w jez. niem. 9.35 — Wiadomości w jez. franc. 17.00 — Sroka. 17.30 — Styl. 18.00 — Dziennik. 18.10 — Film dok. 18.35 — Słowo chrześcijańskie. 18.45 — Wiadomości (ros.). 19.00 — Dla dzieci. 19.20 — Darysadow. 19.40 — Forum TV. 20.30 — Panorama. 21.05 — Sport. 21.15 — Loteria "Perlas". 21.20 — S. "Krewlin". 22.10 — Brzęt. 23.15 — Dziennik wieczorny.

**LNK**  
7.00 — Poranne koło. 9.00 — Teleshop. 9.05 — S. "Bez domu jest źle". 16.10 — S. "Zachodnie Waikiiki-1". 17.00 — Czas. 17.20 — Tangania. 17.40 — Buharowe show. 18.10 — Film anim. 18.35 — S. "Bez domu jest źle". 19.30 — Cztery kola. 20.00 — Czas. 22.45 — Teleshop. 21.00 — "Robot policjant". 22.00 — Radiociekawki. 23.00 — Doktor tu, doktor tam. 23.30 — Komedia "Zachowanie się zwierząt".

**BALTYSKA TV**  
8.30 — S. "Tak świat się kręci". 9.30 — 18.50 — Program DW. 19.00 — S. "Manuela". 19.30 — Cena zdrowia. Lekki homoeopatyczny. 19.50 — Film anim. 20.00 — Sensacyjne sporty. 20.30 — S. "Manuela". 21.00 — S. "Tak świat się kręci". 21.55 — Bahyckie nowiny. 22.00 — Film fab. "Utracona dusza". (Wochy). 23.40 — W świercie mistrzów. 0.10 — 8.30 — Program CNN.

**TELE-3**  
7.00 — CNN. 7.50 — Muzyka. 7.45 — Film anim. 8.15 — 100 proc. 8.30 — S. "Santa Barbara". 9.30 — S. "Maria Celeste". 17.30 — Teletek. 18.00 — Wiadomości. Opinie. 18.30 — Muzyka. 18.55 — 100 proc. 19.05 — Przewodnik podróży. 19.30 — Historia Barbara. 20.30 — Film anim. 21.00 — Dziennik. 21.15 — O sporcie. 21.30 — Film fab. "Matka Maria". 23.10 — 100 proc. 23.20 — Dziennik. 23.35 — O sporcie. 23.45 — Show Guinnessa.

**WIENSKA TV**  
8.05 — Wiadomości w Wina. 8.30 — 906090. 8.45 — Telegra "Piętnadzie. Pieniadze? Pieniadze?". 9.35 — S. "Dziurna apтека". 10.05 — Patrol drogowy. 10.20 — Skandale tygodnia. 10.50 — Kurs dolarów. 11.00 — Film fab. "Nocny pająk". 11.50 — 906090. 12.05 — Film fab. "Zaczaj od początku". 13.15 — Sprawa A. Man. 13.45 — Apeka. 18.00 — S. "Dziurna apтека". 18.30 — Dżiz w miasteczku. 18.45 — Autohop. 18.50 — Tu. Ja. Wesoło po amerykańsku. 19.50 — Film fab. "Dom Kuligowski". 21.20 — NN. Styl. 21.40 — Film fab. "Nocny pająk". 22.45 — Nowości muz. 23.00 — Dżiz w miasteczku. 23.15 — Miłose melodie.

**KOWIENKA TV**  
7.00 — Ekspres poranny. 1.8.30 — S. "Kameleon". 9.00 — Ekspres poranny. 2.9.30 — S. "Czarownica". 9.30 — 18.00 — Program DW. 18.00 — Telenotes. 18.30 — S. "Czarownica". 19.30 — Telenotes. 20.00 — Dziennik. 20.20 — Film anim. 20.30 — Niemiec. TOP. 21.00 — S. "Drużyna A". 22.00 — S. "Kameleon". 23.00 — Telenotes. 22.55 — Wierściane monologi. 23.00 — Film fab. "Rodzinne zjedniac".

**IKANAL**  
5.00 — Poranek. 8.00 — Dziennik. 8.15 — S. "Tajemnica kobiecy z tropikow". 9.05 — Film fab. "Rok Pas". 14.40 — Karta. 15.00 — Wiadomości. 19.30 — Zgadnij melodie. 11.00 — Dziennik. 11.10 — Mi! 11.50 — S. "Ludzie i manierki". 13.10 — S. "30 spraw magija Zemana". 14.00 — Dziennik. 14.20 — S. "Czarodziejka sił". 14.40 — Karta. 15.00 — Do mi si! 15.10 — Zew dzę. 15.35 — S. "Helene i Chopin". 16.00 — Tet a tet. 16.30 — Siedem dni sportu. 17.00 — Dziennik. 17.20 — S. "Tajemnica kobiecy z tropikow". 18.10 — Do dziaz. 18.35 — Teleshop "Zgadnij melodie". 19.00 — Zebya pamietano. 19.45 — Dobranoc. 20.00 — Czas. 20.30 — Opera. 20.45 — Film fab. "Rok Pas". 22.50 — S. "Kameleon". 23.45 — Wiadomości. 23.35 — S. "Telewizyjna służba nowosci". 0.30 — Siedem dni sportu.

**TV POLONIA**  
8.00 — Panorama. 8.10 — Dzień dobry z Polski. 10.00 — Wiadomości. 10.10 — Program dnia. 10.15 — Program dla dzieci. 10.45 — "Kryzysowa szczytla" — telurjum. 11.15 — "Swiaty" — serial TVP. 12.15 — Blok programow edukacyjnych. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — "Nieproszony gość" — film sensacyjny. 14.00 — Ranking restauracji. 14.10 — "Water Mary" — reportaż. 14.45 — "Historia współczesności". 15.15 — "Sejmgograf" — magazyn parlamentarny. 15.25 — Rozmowa dnia. 15.55 — Program dnia. 16.00 — Panorama. 16.20 — "Raf" — program red. katolickej. 16.50 — "General Siołkowski" — film dokumentalny. 17.20 — Gość TV Po-

lonia. 17.30 — "Stulecie Polskiej Misji Katolickiej w Wielkiej Brytanii" — reportaż. 18.00 — Teleexpress. 18.15 — "Na półną nukle" — program dla dzieci. 18.45 — "Kryzysowa szczytla" — telurjum. 19.15 — "Pan Teudeusz" — Ksiega III: "Umazgi". 20.20 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — Festival Filmow z Sztuce. 22.00 — Panorama. 22.30 — "Sekret" — film fab. prod. polskiej. 23.50 — Program na czwartek. 23.55 — "Hanna Banaszak jej goście" (1) — koncert. 0.45 — Noce z muzyką. Recitale laureatów Konkursu Chopinowskiego. 1.15 — Panorama.

**TVP-1**  
19.00 — Mama i ja — program dla mamy i trzylatka. 10.25 — Gimnastyka na co dziecia. 10.30 — Domowe przedszkole. 10.55 — Porozmawiamy o dzieciach — felieton dla rodziców. 11.00 — "Sława" — serial USA. 11.45 — Muzyczna Jedynka. 12.00 — Poradnik piętka. 12.15 — M9 — magazyn dla przyszlych matek. 12.30 — Razem czy osobno? 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes — rolniczny program informacyjny. 13.15 — Magazyn Notowań: Nie tylko Araby; Rodem z Australji. 13.40 — Trzeci wmytat, czyli polskie kino animowane. 14.00 — Blizej sztuk. Grafika. 14.20 — Eldorado. 14.40 — Zgadnij, wykaż się. 14.45 — Wiekle historie miast miast. Szersz. 15.00 — Kolejke osoblie: Magia Gofu. 15.30 — "Dolina Moacera" — serial angielski. 15.50 — Program dnia. 16.00 — Program poetycko-muzyczny. 16.30 — "Moda na sukces" — serial USA. 17.00 — Ferie z miliardem — telurjum dla dzieci. 17.25 — Teleterie: baw się z nami. 17.40 — Halo Koalo — guz dla dzieci. 17.50 — Kalendarium XX wieku. 18.00 — Teleexpress. 18.20 — Miliard w rozumie — telurjum. 18.40 — Z kamera wśród zwierząt — Poczta ZOO. 19.05 — "Puszka z Pandorą" — serial TVP. 20.00 — Wieczorny. 22.45 — "Dziwne dzwony". 23.00 — Ostatni skok — kanad. franc. film fab. 20.35 — Puls dnia. 23.05 — Nowa Polska: Budujemy kapitalizm. 23.35 — Mam prawo — Krajowa Rada Sadownicza. 0.05 — Wiadomości. 0.20 — Filmy najnowsze: Przemowienie. 1.15 — "Zmiłosci do nienawisci" — włoski film fab. 2.40 — Reportaż.

**CZWARTEK 1 LUTEGO**  
**LTV**  
7.00 — Dzień dobry. 9.05 — Wiadomości w jez. niem. 9.35 — Wiadomości w jez. franc. 16.55 — Edukacyjny program dla dzieci z jez. ang. 17.10 — Zdrowie na co dzieia. 17.30 — Nasz język. 18.00 — Wiadomości. 18.05 — "Wzrost. 18.30 — Rząd postanowili... 18.45 — Wiadomości (ros.). 19.00 — Program dla dzieci. 19.25 — Teletele. 20.15 — Film dok. "Moja biala piesz". 20.30 — Panorama. 21.05 — Sport. 21.15 — Wideofilm "Krewlin". 22.05 — Historia kultury i Islandji. 22.50 — Broń. Dzieci się podzielo po miliona dolarow? 23.20 — Wiadomości wieczorne. 23.35 — Program sportowy 722.

**LNK**  
7.00 — Poranne koło. 9.05 — S. "Bez domu jest źle". 16.05 — Film i bajka na lodzie "Kiszczyzna lodu". 17.00 — Czas. 17.20 — Wiadomości z Hollywood. 17.50 — Salon bialego kota. 18.10 — Film anim. 18.35 — S. "Bez domu jest źle". 19.30 — Program partii socjaldemokratow. 19.45 — Czas. 20.45 — Telespek. Anonse. 21.00 — Grupa "Reibelhart" i jej goście. Koncert. 22.50 — S. "Monstra". 23.20 — Film fab. "Dzieci" (USA).

**BALTYSKA TV**  
8.30 — S. "Tak świat się kręci". 19.00 — "Manuela". 19.30 — NBA: spotkanie z bliska. 20.00 — Świat glowat. 20.30 — S. "Manuela". 21.00 — "Tak świat się kręci". 21.55 — Nowości bahyckie. 22.00 — Film fab. "Tajemnica 15 wagonow". 23.35 — Świat glupot.

**TELE-3**  
7.00 — CNN (ang.). 7.50 — Muzyka. 7.45 — Film anim. 8.15 — 100 proc. 8.30 — S. "Santa Barbara". 9.30 — S. "Maria Celeste". 17.30 — Teletek. 18.00 — Kalendarium europejski. 18.30 — Okno na przyrodę. 18.55 — 100 proc. 19.05 — Muzyka. 19.30 — S. "Santa Barbara". 20.30 — Film anim. 21.00 — Wiadomości. 21.15 — Nowości sportowe. 21.30 — Komedia "Druza moizlow". 23.00 — 100 proc. 23.15 — W świercie mistrzów. 23.30 — Nowości sportowe. 23.45 — Dziekie Pohodne.

**WIENSKA TV**  
8.05 — Wiadomości w Wina. 8.30 — 906090. 8.45 — Telegra. 9.20 — Ranking restauracji. 9.35 — "Dziurna apтека". 10.05 — Patrol drogowy. 10.20 — Nowy Jork. Nowy Jork 11.00 — Kurs dolara. 11.00 — Film fab. "Nocny pająk". 11.50 — 906090. 12.05 — Film fab. "Dom klownow". 13.45 — Apeka. 18.00 — S. "Dziurna apтека". 18.30 — Dżiz w miasteczku. 18.45 —

Sklep samochodowy. 18.50 — Film fab. "Drobnostki zycia". 19.20 — Sport tygodnia. 19.50 — Film fab. "Miłose, prawdziwa miłose". 21.40 — Film fab. "Nocny pająk". 22.45 — Program o energje. 23.00 — Dżiz w miasteczku. 23.15 — To wszystko rock and roll.

**KOWIENKA TV**  
7.00 — Ekspres poranny. 1.8.30 — S. "Kameleon". 9.00 — Ekspres poranny. 2.9.30 — S. "Czarownica". 9.30 — Telenotes. 18.30 — S. "Czarownica". 19.30 — Telenotes. 20.00 — Wiadomości. 20.20 — Film anim. 20.30 — Wiza. 21.00 — S. "Polojanczyk i Miom". 22.00 — S. "Kameleon". 23.00 — Telenotes. 22.55 — Monologi wieczorne. 23.00 — Film fab. "Wierścoga zlodziej" (1).

**IKANAL**  
8.15 — Film anim. 8.45 — Czarodziejki swiat, czyli Cinema. 9.10 — Zebya pamietali... 9.50 — Klub podrzokow. 10.40 — Smak. 11.00 — Dziennik. 11.10 — "Mir". 11.50 — A. Rajkin. 13.10 — "Służba wiadomosci telewizyjnych". 14.00 — "Dziwne dzwony". 14.10 — Film anim. 14.40 — Lego-go. 15.10 — Tin Tono. 15.30 — S. "Helene i chopiny". 16.00 — Lekcje rocka. 16.30 — Siedem dni w sporcie. 17.00 — Dziennik. 17.20 — Historia "Milioni". 17.50 — Płka nozna. Programy: — Dobranoc dzieci. 20.00 — Czas. 20.30 — "Operacja". 20.45 — Film fab. "Trzy topole na Pluszczyszcze". 22.05 — Wiadomości wż. 9.20 — Dziennik. 23.00 — "Służba wiadomosci telewizyjnych". 23.55 — Siedem dni w sporcie. 0.25 — Film TV "Wodewil, wodewil..."

**TV POLONIA**  
8.00 — Panorama. 8.10 — Dzień dobry z Polski. 10.00 — Wiadomości. 10.10 — Program dnia. 10.15 — "Na polsku muz dziez". 11.00 — Muzyczna Jedynka. 11.15 — "Wielka wyspa" — serial TVP. 12.15 — Blok programow edukacyjnych. 12.00 — Wiadomości. 13.10 — Program dnia. 13.15 — "Sekret" — film fab. prod. polskiej. 14.15 — Publiczka. 15.25 — Rozmowa dnia. 15.55 — Program dnia. 16.00 — 16.20 — Magazyn Katolicki. 16.50 — Historia. 17.20 — Gość TV Polonia. 17.30 — Przeglad Kronik Filmow. 18.00 — Telexpress. 18.15 — "Maszyną zmian" — serial dla mlodzych wzrokow. 18.20 — Muzyczna Skrzynka Teleexpressu. 19.15 — "Krolowa Bona" — serial TVP. 20.15 — Dobranoc. 20.30 — Wiadomości. 21.00 — Studio Kontakt. 21.45 — Dziennik TVP. Program tabywatny. Jan. 22.00 — Zdarzenia tygodnia — Panorama. 22.30 — Czwartkowy kolekt satelitalny. "Złota myszyzka alkoleda na Nowy Rok". 23.15 — Program na piątek. 23.20 — "Śpiewak Tanga". 23.30 — Program artystyczny. 23.45 — "Albo kramer" — film dok. M. Pilis. 0.50 — Panorama.

**TVP-1**  
7.00 — Kawa czy herbata? 8.45 — V.I.P. — rozmowa Języki. 9.00 — "Różowa pantera" — serial anim. USA. 9.30 — Telefer. 9.45 — "Zimowy pamietnik" — program dla dzieci. 10.00 — Wiadomości. 10.10 — Mama i ja — program dla mamy i trzylatka. 10.25 — Gimnastyka buzi i jezyka — program logopedyczny dla dzieci. 10.30 — Domowe przedszkole. 10.55 — Porozmawiamy o dzieciach. 11.05 — "Prawnicy z Miasta Aniolow" (25) — serial USA. 11.50 — Muzyczna Jedynka. 12.00 — Girowanie na ekranie — magazyn kulinary. 12.20 — Ozeko w prawo... ozeko w lewo. 12.30 — Taki jest swiat — magazyn reporterow. 13.00 — Wiadomości. 13.10 — Agrobiznes — rolniczny program informacyjny. 13.15 — "Opowieści bialych". 13.40 — Opowieści bialych: Przyjazeńci srodokosia. 14.00 — Strzał w dziesiątkie. 14.05 — W rajskim ogrodzie — Zima. 14.20 — Eko-jezo. 14.35 — "Słodka muzyka". 14.40 — Wierścoga. 15.00 — Zwierzcata swiatla: "Polowanie na smoki, czyli odkrywanie tajemnic dinosaurow" (1) — nowozelandzki serial dokumentalny. 15.30 — Kino Telefer: "Dolina Moacera" — serial angielski. 15.55 — Program dnia. 16.00 — Potop paw — magazyn muzyczny. 16.30 — "Max Glick" (8) "Rodzinne zawody" — serial kanadyjski. 17.00 — Ferie z miliardem — telurjum dla dzieci. 17.25 — Teleferie: baw się z nami. 17.40 — Halo, Koalo — guz dla dzieci. 17.50 — Kalendarium XX wieku. 18.00 — Teleexpress. 18.40 — Automania — magazyn motoryzacyjny. 19.30 — Magazyn katolicki. 20.00 — Wieczorny: "Swietlik" oraz Waszynko gra — saksofon. 20.40 — "Nietetykany" (7) — serial USA. 22.00 — Wieczór publiczystyczny. 23.20 — Pięciu — magazyn rzydzowy. 23.30 — Pagaż tygodnia. 23.40 — Wiadomości wieczorne. 23.55 — Kwiecki w gospodarstwie. 0.15 — Kwiecki w gospodarstwie. 0.20 — "Oskar Schindler" — angielski film dok. 1.40 — Hiły Jędyki.

**SPORT**

**Hokej na trawie.** W Pradze odbyły się halowe mistrzostwa Europy drużyn kobiecych grupy B. Dobrze wypadły tam iaskarki Litwy. Nasza drużyna pokonała Finlandię — 9:0. Czechy — 3:1, zremisowała ze Szwecją i Białorusią z identycznym wynikiem — 3:3 i przegrała z Rosją — 2:3. Pierwsze miejsce w turnieju zajęła Rosja (10 pkt), a drugie — Litwa (6). Te dwie drużyny wywalczyły awans do grupy A i za dwa lata wezmą udział w mistrzostwach świata.

\* W Hiszpanii dobiegł końca eliminacyjny turniej przedolimpijski drużyn męskich. W ostatnich spotkaniach zanotowano takie wyniki: W. Brytania — Belgia — 2:0, Indie — Malajzja — 0:0, Kanada — Białoruś — 7:1, Holandia — Hiszpania — 2:1.

Pozналиśmy wszystkich uczestników turnieju olimpijskiego w Atlancie. W grupie A wystąpiła Argentyna, Niemcy (obrońca tytułu), Indie, Pakistan (zobowiązuje PŚ), Hiszpania i USA. Grupa B: Australia, W. Brytania, Malajzja, Hiszpania, RPA, Korea Płd.

**PIŁKA NOŻNA.** Drużyna wileńskiego "Żalgirisu" w trzecim meczu rundy wstępnej międzynarodowego halowego turnieju w Moskwie pokonała "Pamir" (Duszanbe) — 5:2. Nasi piłkarze w ćwierćfinale zmierzą się z "Dynamo" (Kijów).

\* Tytuł mistrza USA w futbolu amerykańskim wywalczyła drużyna "Dallas Cowboys" wygrywając w finale z "Pittsburgh Steelers" — 27:17.

\* Dwa lata po mistrzostwach świata w USA w tym kraju zostaną zainaugurowane rozgrywki piłkarskie. 10 kwietnia 1996 r. wystartuje Major League Soccer (MLS). W lidze będzie występować 10 drużyn podzielonych na dwie grupy. Mecz inauguracyjny mistrzostw odbędzie się w San Jose. Program rozgrywek przewiduje po 32 mecze dla każdej drużyny.

Wiele czołowych piłkarzy USA występuje w zagranicznych klubach.

Zapewnili oni jednak organizatorów ligi MLS, że podpiszą kontrakt z rodzinnymi klubami.

Szef MLS, A. Rothenberg wierzy w powodzenie ligi. "Po 20 latach znów będziemy mieli rozgrywki ligowe. Futbol stał się w naszym kraju bardzo popularną dyscypliną sportu, istnieje wiele lig drużyn młodzieżowych. Od najbliższego kwietnia będą prowadzone rozgrywki ligi profesjonalnej. Liczę na to, że na mecze piłkarskie będzie przychodziło co najmniej po 10-12 tys. widzów. Mamy poparcie sponsorów. Mecze będą transmitowane przez telewizję. Jestem przekonany, że MLS odniesie sukces" — stwierdza Rothenberg.

**KOSZYKÓWKA.** W ostatnim swym meczu eliminacyjnym o Puchar Europy drużyn męskich grupy B moskiewskie "Dynamo" przegrało z "Kalevemu" (Estonia) — 86:90 i zajęło drugie miejsce. Na pierwszym — PAOK (Grecja). Te dwa zespoły wystąpią w półfinale.

Wczoraj o to prawo kowieński "Żalgiris" (grupa A) grał na wyjeździe z izraelską drużyną "Herzliya".

\* W kolejnym meczu lider rozgrywek o mistrzostwo Zawodowej Ligi NBA "Chicago Bulls" pokonał "Phoenix Suns" — 93:82.

**PRZEŁAJE.** W Hiszpanii odbył się kolejny bieg przełajowy zaliczony do punktacji PŚ. Dystans 10 km najszybciej pokonał J. Kariuki (Kenia) — 29 min. 39 sek. i uchronił się na prowadzenie w klasyfikacji łącznej. Bieg kobiet na dystansie 5,6 km wygrała D. Tulu (Etiopia) — 18 min. 34 sek. W łącznej klasyfikacji prowadzi R. Cheruiyot (Kenia). Przewodniczką Litwy S. Statkuvienė zajmuje 9 pozycję.

**TENIS.** Po otwartych mistrzostwach Australii Międzynarodowa Federacja Tenisowa ogłosiła listy najlepszych tenisistów. Wśród mężczyzn na pierwszym miejscu sklasyfikowany jest A. Agassi (USA), a na drugim — T. Muster (Austria), a na trzecim — P. Sampras (USA). Wśród kobiet pierwsza trójka wygląda tak: S. Graf (Niemcy), M. Seles (USA), C. Martinez (Hiszpania).

**EKRANY**

**SKALVIJA** — I sala — 31.1-4.11 — "Amerykańska córka" (Rosja) — o 12.45, 18.15. "Muzuhmanin" — o 14.30, 20. "Wszystko będzie dobrze" (Rosja) o 11, 16.30, II sala — 31.1-4.11 — "Innym tajemnicze duszy" (USA) — o 13, 16, 18, 20.

**LIETUVA** — 31.1-4.11 — "Czerwona Ilera" (USA) o 12, 14.30, 17, 19.30. **VILNIUS** — "Desperado" — 31.1, 2-4.11 — o 11.30, 13.30, 15.30, 19.30. 31.1-4.11 — "Szybkoch" (USA) — o 17.30, 1.11 — "Spadek" — o 19.30.

**HELZY** — I sala — 31.1 — "Dwaj glupcy i prosi" o 11.30, 13.10, 14.50, 16.30, 18.10, 19.50; 1-4.11 — o 11.30, 13.10, 14.50, 16.30, 18.10. II sala — 31.1 — "Indochiny" o 11, 15.40, 20.20. "As nad asy" o 13.40, 18.20. 1-4.11 — "Indianin w mieście" — o 11.30, 13.20, "Kika" — o 15.10, 17.20, 19.30.

**VIDEOSALA** — "Żołnierze" (USA) — o 13.20, 31.1-4.11 o 13.30; "Wyspa morderców" (USA) — o 15. "Siedmiorgo" (USA) — o 17.20; "Nigdy nie rozmawiaj z nieznanym" (USA) — o 19.40; 31.1-4.11, II — "Mężczyzna, który lubi patrzeć" (Włochy) — o 11.30; "Naród przybyszów-4" (USA) — o 15.30. "Vong Fu z wdzięcznością za wszystko" (USA) — o 17.30 i 19.30.

**PERGALE** — 31.1-4.11 — "Energięznawca dalekowszyn" (Francja) — o 12, 14, 16, 18, 20. W holi 1-4.11 o godz. 20 dyskoteka dla młodzieży, 3-4.11 o 16 — Wieczory dla ludzi starszych.

**AUSA** — 31.1-2.11 — "Młoda lady Chatterley" (USA) — o 10.30, 13.20, 16.10, 19, 3, 4.11 o 10.30, 13.20, 19, 31.1-2.11 — "Electric blue" (Brytania) — o 12.10, 15, 17.50, 3, 4.11 o 12.10, 17.50, 3, 4.11 — "Fabryka przysięga" (Indie, 2 s.) — o 15.

**VIDEOSALA "OZO"** — "Romeo i Julia" — o 18, 31.1 — "Hamer" — o 18, 31.1 — "Król Leon" — o 18, 31.1 — "Tidus" — o 17.30. "Obrzydliwy kowal" — o 19.45, 2.11 — "Bracia Karamazow" (1-2) o 18, 3.11 — "Bracia Karamazow" (3-4) — o 18, 3.11 — "Lecą żurawie" — o 16, "Nieukończony utwór na mechaniczne pianino" — o 19.30, 4.11 — "Los człowieka" — o 16, "Andrzej Rublow" — o 18.

**DRAUGYSTA** — 31.1-4.11 — "Mój kierowca" (USA) — o 16, 18.

**W dowolnych ilościach SKUPUJEMY pierwotne i wtórne surowce mas plastycznych.** **Vilnius, tel. 44-71-84; 72-08-81, do godz. 19.00; 72-08-43 — od godz. 19.00.** (Zam. 36)

**Na Antokolu ZGUBILIŚMY rudefno sapania.** **Tel. 77-12-20.** (Zam. 88-D)

**Mieszkanie — DO WYNAJĘCIA.** **Tel. 45-33-21.** (Zam. 90-D)



Przybiega Piot'ka do Czapajewa i od progu woła:  
— Ańka dwojaczki urodziła!  
— Idź ty — dziwi się dowódcą.  
— Nie, to ty idź, ja swego już zabrałem.

\*\*\*  
Dziewczyna z zalem do swego chłopca:  
— Przychodzisz do nas, by przecz.

**DROBNE ZA DARMO** **Uwaga!**  
**KURIER WILEŃSKI**  
Codziennie  
w "Kurierze Wileńskim"  
możesz zamieścić drobne prywatne ogłoszenie do 5 słów za darmo!

Kupon .....  
Adres, tel. ....

Po wypełnieniu powyżej zamieszczonego kuponu z treścią ogłoszenia prosimy go wyciąć i wysłać na adres redakcji.  
2056 Vilnius, Laisvės 60,  
"Kurier Wileński", dział reklamy, tel. 42-69-63.

**Skupujemy brylanty, wyroby jubilerskie, złoto, platynę, pallad, srebro.**  
Naujarduko 30, Vilnius, tel. 26 15 56

**KUPIUJEMY** antyki, meble, obrazy itd.  
**Tel. 62-08-80 w godz. 12-18.** (Zam. 83-D)

**3-pokojowe mieszkanie w Fabianiskach — DO WYNAJĘCIA.**  
**Tel. 72-29-58.** (Zam. 84-D)

**SPRZEDAM** silnik M-408.  
**Tel. 23-54-64.** (Zam. 85-D)

**DOSTARCZAM** drzewo opałowe swoim transportem.  
**Tel. (8-232) 5-32-95.** (Zam. 86-D)

**Mieszkanie ogrzewane piecem — DO WYNAJĘCIA.**  
**Tel. 44-80-86.** (Zam. 87-D)

**WESELI MUZYKANCI.**  
**Tel. 77-38-39.** (Zam. 88-D)

**JUBILERSKI SKLEP "KORALAS"**  
Trakų g. 6, Vilnius, tel. 62 60 60  
Pracujemy bez dni wolnych  
Skupujemy złoto, platynę, pallad, srebro i biżuterię z brylantami.

**KALENDARIUM**  
\* ŚRODA (31.1) jest 31 dniem 1996 r. Do końca roku 335 dni.  
\* Znak Zodiaku — Wodnik.  
\* Imieniny: Cyrusa, Jana, Marceja, Wiktora.  
\* Wschód Słońca — 8.12, zachód — 16.54. Długość dnia 8 godz. 42 min.

**POGODA**  
Litewska Służba Hydrometeorologiczna przewiduje na 31 stycznia zamurzenie z przejaśnieniami, bez opadów. Wiatr zachodni, umiarkowany. Temperatura 2-5 stopni mrozu.  
W ciągu następnych dwóch dni lokalne opady śniegu. Temperatura w nocy — 3-8, w dzień 2-7 stopni mrozu.



Pejzaj zimowy.

Fot. T. Ważniewicz

**KURIER WILEŃSKI**  
Wydawca ZSA "Kurier Wileński"  
Drukuje SA "Spauda"

**Redaktor naczelny Czesław MALEWSKI**  
Nasz adres: Laisvės pr. 60, 2056 Vilnius, Lietuvos Respublika  
Kod 6721 B  
ISSN 1392-0405  
SL 322

**TELEFONY:** sekretariat redaktora naczelnego — 42-79-01, zastępcy redaktora — 42-79-04, 42-79-48, sekretarz redakcji — 42-79-49.  
**DZIAŁY:** polityczny, problemów społecznych — 42-78-72, aktualności krajowych — 42-79-64, ekonomiczny, życia wsi — 42-79-68, stoleczny, kultury — 42-79-77, literatury i sztuki — 42-79-88, szkolnictwa i młodzieży, listów i interwencji — 42-69-65, reklamy i ogłoszeń — 42-69-63. Fotokorespondenci — 42-90-81. Korespondent na rejon solecznicki — 52-780.

Głoszenia i reklamę do "Kuriera Wileńskiego" przyjmuje się pod adresem: Dom Prasy, Laisvės pr. 60, piętro 11, pokój 1114, tel. 42-69-63, fax 42-72-65 w dniach pracy od godz. 9.00 do 17.00.

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbliżne z opinią redakcji.

Dziurny redaktor Jerzy SURWIŁO